

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hatásos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Ryktér petit sora 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Szombat, április 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Félmillió korona segélyezés.
- A milliós örökség áldozata.
- Szövetkeznek a horvátok és a csehek.
- A bukott hadügyminiszter.
- Ferenc Ferdinánd a királynál.
- Meghalt a felesége után.
- Milliós fizetésképtelenség.
- Aki a hugának a veje.
- A polgári leányiskola bővítése.
- Három öngyilkosság.
- Tél — áprilisban.
- Sanyargatott katonák.
- Vezérigazgatók válópöre.
- Sármezey Endre — Lészay Ottóról.
- Tolvaj mágnások.
- Tarkaságok.

Föltámadás napján.

Irla: **Prohászka Ottokár**, székesfehérvári püspök.

A husvét a föltámadásnak, tehát a megdicsőült életnek ünnepe, mely öntudatunkra hozza, hogy Krisztus az életet szép, erős halhatatlanságig fokozta s hogy a megdicsőült lélek erejét a testre is kiárasztotta. Ezzel is a mi példaképünk lett, mert Pál apostol mondja: ha vele együtt szenvedünk, akkor vele meg is dicsőülünk; ha vele élünk, halunk, akkor vele föl is támadunk. De a megdicsőülés már csak virága az erős krisztusi életnek s az élet gyökere bizonyára dicsőségben virágozik ki, ha eltelik erővel: azért reánk nézve a husvét s a föltámadás s a megdicsőülés is csak egyet nyomatékozt, azt, hogy, tanuljatok meg Krisztus szerint élni.

Ehez a krisztusi élethez ért azonban legkevesebbet az ember. Hervadni, haldokolni tud. — tud öngyilkosnak is lenni,

— tud életet vesztegetni, pazarolni és elveszteni, — tudja az élet forrásait kiapasztani; törli, gyöngíti az életet önmagában s gyermekeiben; de hol van az a magas értelmi s erkölcsi kultúra, mely az élni tudás kulturája lesz?

Gondolom, hogy az ilyen kultúra csak az Isten kegyelméből s nem az ember erejéből való! Ezt pedig azért gondolom, mert a fölényes, krisztusi életet nem adja meg a természet, azt nem alakítja ki tudomány, nem művészet; hanem azt egyesegyedül az élet legmélyebb, a legfölségesebb kapcsolatainak közvetlen megtapasztalása, az Istennel való összeköttetés s a vele való harmónia adhatja meg. Az életet ugyanis nem tudni, nem is nézni, hanem élni kell. A szép élethez az életerőnek erőteljes fakadása, az élet lelkeknek hatalmas s gazdag közlése kell: kell, hogy ez bennünk kiáradjon, minket tisztítson, emeljen s eltöltsön: szóval a fölényes élethez a lélekiségnek oly foka kell, melyet csak Isten adhat. A lélek már itt a földön csodálatosan érvényesül: a telepatia, a hipnózis, a sonambulizmus bámulatba ejtő elhatalmasodásai a léleknek a durva, nyers anyaggal szemben. Krisztus föltámadása szintén arra utal, hogy mennyire képes a lélek átjárni s átszellemíteni a testet s azt kell hinnünk, hogy ez valamikor a Krisztus életét élő lelkeknek közös sorsa lesz.

Azért legfőbb érdekünk egyre azt hangoztatja: tanuljunk élni, élni krisztusilag: vegyük mohó szívvel az élet esirait, dolgozzunk magunkon az örök élet motívumai szerint, hogy az azután testünkre is kiáradjon.

A természet e részben ugyancsak szá-

bad kezét ad s ránk bizza s sürgeti az élet kialakítását. Minden állatnak megadta az élnitudást, csak az embernek nem. Élni tud a rózsza, a lilium, élni a madár az ágon, a hal a vízben; csak az ember nem tud élni. Ő az egyetlen kontára az életnek: csak ő élhet oktanul, természetellenesen s boldogtanul. De élhet úgy is, hogy a természet halárain túl is érvényesülhet s ez az élettudás az igazi kultúra, melyet csak az a Mester adhat, aki a lelket világ- s halál-fö-lényessé teheti.

Ezt a műveltséget a tudomány egymagában nem adhatja. Jóllehet problemaival főleg manapság rendkívül ingerli az élet energiáit s a geniusz találmányai néha reményt ébresztenek az iránt, hogy a tudomány megadja az élet-tudást. Hiszen lehetetlennek vélt dolgok válnak lehetővé s a mire azelőtt gondolni nem mertünk, azt rohamosan váltják valóra. A szárazföldet s a tengert már elfoglaltuk s most már a levegőóceán birtoklására ohajtozunk: akik eddig sóvár szemmel néztük a madarak cikkázó repülését, ma már versenyre készülünk kelni velük. Igazán még tegnap volt s máris, mintha nagyon régen lett volna, mikor még csak próbálkoztunk a levegő szeszélyeivel s mára kelve kormányozhatóvá tettük a léghajót s motoraink erejével szárnyra kelesztjük repülőgépeinket. Így vagyunk mindenütt, ahol valamit érteni s konstruálni kell: csak egy irányban töpülünk s gyöngülünk, az erős, lelkes, hívő, bizó élet mezején: ott elhagy az erő, a fortély, a leleményesség: önlelkén nem válik be az ember alakító keze!

A művészettel sem mehetünk sokra az élet alakítása s fölényes kiemelése körül.

Vasuti szerencsétlenség.

— Pillanatfelvétel az arad-dévai vasuti balesetről. —

Az újságolvasó közönségnek nem imponál az olyan vasuti szerencsétlenség, amelyikkel három-négy emberhalál nem jár együtt. A nagy katasztrófák hozzászoktattak bennünket a nagy arányokhoz, a tömeges sebesülésekhez, emberpusztuláshoz. A kisebb balesetek nem érdekelnak. De milyen más szempontjai lesznek egyszerre az embernek, ha a véletlen kegyéből maga is egy olyan vasuton utazik, melylyel néhány pereig a pusztulás rettentő keze játszott s ebből a játékból csak a végzet hajszálnyí kedvezése mentette ki.

Az a baleset, amely tegnap hajnalban a budapest-tővisi személyvonatot Arad közelében. Iltyó állomáson érte, nem tartozik a súlyosabb természetű vasuti katasztrófák közé. Nem történt egyéb, minthogy egy-két kocsis kisiklott, a sineket és talpfákat felszagatta s a két mozdonyval együtt súlyosan megrongálódott. Senki sem halt meg s csupán a vonatvezető-személyzete sérült meg jelentéktelenebbül. Az utasoknak, mint a tudósítások jelentették, a rémületen kívül egyéb bajuk nem esett. De ebből a szempontból különbség-e az, ha a halál csak játszik az emberrel, vagy ha le is sújt rá. Abban a pillanatban, amikor a kerekek elváltozott csattogására fölheszelünk, halljuk a süvítő füttyöt s az előbb még simán ringó kocsis egyszerre, mint a hajó dobál bennünket, eb-

ben a pillanatban a halál néz szembe velünk s nem láthatjuk az arcán, csak tréfál-e ő felsége, vagy igazán és végképen magához ölel.

Gyermekkoromban már átéltem egyszer egy ilyen pillanatot. Második gimnazista voltam s egy majálison a csanak orráról fejjel buktam a nyíregyházi sóstóba. De akkor még oly fiatal, oly erős volt bennem az élet, hogy ebben a pillanatban se hittem komolyan a halált. Mig az öles hárba alámerültem, nem arra gondoltam, hogy most meghatok, hanem arra, hogy mi lesz az ezüst órámmal, amit aznap a nagybátyámtól kaptam s mi lesz azzal a hatvanöt krajcárral, mely egész napi eszeveszett fagylalozás után még a zsebemben rekedt. Az ezüstórával és az aprópénzzel együtt megmenekültem. Régen volt ez, de esodálatosképen azóta se tudom a halált komolyan venni. Akkor a tulhabzó életkedv miatt, most már talán azért, mert az élet értéke nagyon kicsire esökkent előttem. Bizonyos, hogy mikor a félrebillent vasuti kocsiból kiugrottam az iltyói töltésre s arca a füre estem, nem az volt első gondolatom, hogy hála Istennek megmenekültem. Nem tudom, miért, inkább annak örültem, hogy egy nagyszerű új érzést ismertem meg felelmetes közelségről, a halálos veszedelem érzését.

A baleset közvetlenül az iltyói állomás előtt történt. A vonat már jóval előbb meglassította menetét, a kocsifülke ajtajában álltam s a Héder-vary-kormány jószándékait böngésztem egy ellenzéki újságból. Egy zökkenésről éreztem, most valami váltón megyünk keresztül. De ez után

a zökkenés után valami különös dolog következett. Mintha a kocsik nem a sinen futának többé, hanem a sínpárok tömegén át, hepehupás vasbarrádkon keresztbe törtetnének zürzavaros csattogás közt. A fülkében egy öreg asszonyosság ült, egész uton föl nem ütötte gögös, kemény vonásu arcát valami német újságból.

A különös zajra egyszerre összenéztünk az öreg asszonnyal. Ez az előbb még gögös arc most a rémülettől esodáلكozó szemeket meresztett rám, a következő pillanatban pedig legörbült szájjal egy síró gyermek arcává esett össze. De ez annyi idő alatt történt, míg egy gyujtót ellobbant az ember, a másik villanás alatt már kűm voltunk tizedmagunkkal együtt a kupé folyosóján. A fülkékben nem lehetett maradni, a csomag-halok tennisz-rakett módjára dobálták ki magukból az utazó táskákat, kihánytak mindent a közepre.

A tolyosón mindenki az ajtó felé szaladt. Mindenki ugyanegy ajtó felé. De a vasuti kocsik ajtaját kinyitni nyugodtabb időben is mesterszamba megy. Ezekben a fejvesztő percekben tíz ember próbálta meg hiába fölrántani ugyanazt az ajtót. Tizen támadtak erre az ajtóra, mindegyik ember látta az előtte próbálkozó kudarcát, mégis ugyanazt akarta kinyitni. Egy másik ajtó mellett mindenki elrohant anélkül, hogy a kilincséhez nyult volna. Voltak, akik az ablakon próbáltak erőszakot tenni, be is törték néhányat, de nem láttam, hogy csak egy táblát is sikerült volna leereszteni. Az ostromolt ajtó kilincset végre is le-

Hisz igaz, hogy a művészet ugyancsak az élet mélyéből s a geniusz érthetetlen forrásaiból fakad; igaz, hogy nagy műveket teremt, mert nemcsak eszméket, de hangulatokat is öltöztet kőbe, vásba; látjuk, hogy átszellemíti az érzéket s a szépség kultuszát terjeszti: sőt föbbet mondok: kimélyíti a lelket s tisztá, nemes érzéseket is közölhet: de mindkettőnek, a tudomány-nak épügy, mint a művészetnek az a jellege, hogy ha közöl is gondolatokat az egyik s érzéseket a másik, de az embert tulajdonképeni akcióra, önművelésre, önművelésre nem igen indítja. A tudomány eltölti az ésszt, a művészet az érzést, de inkább bámulókká nevel. kik az ész és a művészet heroszait ünneplik s műveiket csodálják. Sem tudomány, sem művészet nem fordítja a figyelmet önlétkünkre azzal a gonddal s vágygal, hogy itt menteni, javítani, üdvözíteni kell: sem tudomány, sem művészet nem állít bele abba a fáradságos, babráló munkába, mely a lelket gyámolítja, javítgatja s türelemmel kezeli: sem tudomány, sem művészet nem adja meg azt a nagybecsülést az erkölcsi javak iránt, mely áldozatokat tud hozni nap- és évszámba. Legjobb esetben „Nachempfinderek” leszünk, kik az élet eredetiségére önmagukban rá nem nyitottak s az élet igaz értékét föl nem találták.

Az élet művészete csak az erkölcsi világnak kiegészítése nem lehet. Nekünk magunknak kell a jóságot önmagunkban átelnünk. Azt nem tudni, azt nem nézni: hanem élni kell; nekünk kell azt átelnünk. Ez nem külsőséges, a lelket csak átmenetileg érintő adat, vagy benyomás, hanem a lélek legbensőbb kincse s az élet tartalma. Ismereteket a tudás közvetít, esztétikai eseményeket s hangulatokat a művészet, de a lelki, konkrét valóságot, az élet belső tartalmát, az erkölcs s a hit adja. Ez az am i világunk, melyet mi építünk, mi alakítunk; világ, mely a mi felelősségünkre lett, mely általunk lett s mely alá azt kell írni: opus meum!

Hol járnak az erős, szép élet e művészei? Ezeket az Isten sugalmazza; a hit ad nekik intuiciót. Krisztus a modeljük.

akitől való az életalakító erő is. Ezt az erős, szép, nemes életet mindnyájunknak kell alakítanunk, nemesak a héroszoknak; mindenkinek, ki nem testből s vérből csak, hanem Istenből is születik, kít a Lélek tanít és vezet. Higyjük, hogy bírjuk s bár tudjuk, hogy tudást s művészetet meghalad, higyük, hogy nekünk való, annyira nekünk, hogy élni is csak ezt érdemes.

Fél millió korona segélyezés.

(Az aradi munkásbiztosító beszámolója.)

— Az Aradi közlőny tudósítójától —

Arad, április 5.

Az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága most tette közzé a pénztárnak 1911. évi működéséről szóló jelentését. Az évi betegsegélyezésről, baleseti kártalanításokról, taglétszámról és ügyforgalomról szóló terjedelmes statisztikai kimutatások mellett a jelentés a részletes igazgatósági beszámolót, a mérleg- és eredményszámát, a felszámolt pénztárak számadásait és az 1912—13 évekről szóló költségirányzatokat is tartalmazza.

Az április 14-én tartandó évi közgyűlésnek legfontosabb fődadata lesz a jelentésnek tudomásulvétele mellett a zárszámadásoknak jóváhagyása és az igazgatóság működésének oly irányba való terelése, hogy a segélyezési kiadások lehetőleg arányba hozassanak a pénztár jövedelmeivel. Az elmúlt évben a pénztárnak, mely az 1907—1910. években mindenkor fölösleggel zárta számadásait, hatvanháromezer koronát meghaladó deficitje volt és fizetési kötelezettségeinek csak egy tudott megfelelni, hogy a kezelésében levő felszámolt pénztári alapokból nagyobb összegű kölcsönöket vett. A hiány keletkezésére nézve az igazgatóság jelentésében előadja, hogy a pénztárak aránylag lényegesen megnövekedett taglétszáma és a pénztár területen észlelhető egészségügyi, kereseti stb. viszonyok egymagukban nemi eléggé elfogadható okai az elmúlt év deficitjének. Közrejátszott ennek keletkezésében az 1911. év első hónapjaiban uralkodott influenza-járvány, továbbá a költségesebb fürdő- és szanatóriumi kezelés iránti igényeknek ugyszólván tömegesen való föllépése, a gyakran képzelt, de ily minőségben föl nem ismert betegedési esetek költségeinek a pénztár terhére való hárítása és egyéb részben ma is fenforogó okok, amelyeknek beküzdése az igazgatóság ismételt kísérletezése dacára a mai napig sem sikerült.

Az 1911. évi költségvetési előirányzatot az ugyanazon évi segélyezési költségek lényegesen meghaladván, az igazgatóság jelentésében részletesen megokolja e túllépést.

Az 1910. évben táppénzsegélyben kifizettek 89027 kor. az 1911. évben pedig 128446 kor. Orvosi költségben 1910-ben 59741 kor., 1911-ben 74320 kor. Gyógyszerre 1910-ben 40500 kor., 1911-ben 51253 kor. Gyógyászati segédeszközök, kötszerekre 1910-ben 3700 kor., 1911-ben 9210 kor. Szanatóriumokra 1910-ben 7725 kor., 1911-ben 38029 kor. Fürdőkre 1910-ben 5397 kor., 1911-ben 14218 kor. Kórházakra 1910-ben 25100 kor., 1911-ben 29528 kor.

E költségzaporlattal szemben a pénztár 1911. évi járulékjövedelme csupán 60000 koronával emelkedett és így előállott a jeletékeny összegű kezelési hiány, amelynek a folyó évben való kiküszöbölése érdekében az igazgatóság már több hatályosnak ígérkező rendelkezést tett.

Kétségtelen, hogy az elmúlt évben kiadást okozott segélyeknek bizonyos kategóriát, így különösen a szanatóriumi és fürdősegélyek talán a megokoltnak látszólag magasabb összegekkel terhelték a pénztárt, amely az újabb idő óta nyújtott segélyek előrelátható összköltségeiről még tiszta képet nem nyervén, a legnagyobb liberalizmussal honorálta orvosi tanácsának vonatkozó előterjesztéseit. Most azonban mindaddig, amíg az igazgatóság az elmúlt év jeletékeny terheit teljes összegükben ki nem egyenlítetté, úgy a rendes segélyezések, mint különösen a költségesebb gyógykezelések tekintetében a legnagyobb gondossággal és takaréksággal kell eljárnia.

Szövetkeznek a horvátok és a csehek.

— Komplot Magyarország ellen. —

ASVIRATI TUDÓSITÁS

Zágráb, április 5.

Azokat az intézkedéseket, melyeket Csuvaj Ede királyi biztos Zágrábban és Horvátországban az elszakadás törekvéseinek megfékezésére életbeléptetett, meglehelős nyugalommal fogadják odalenn. A józan horvát közvélemény bizonyos megnyugvással lélezkzik föl, hogy megszabadult a koalíció és a joppárt terrorizmusától. Miután a királyi biztos rendeletei vasszigorral utját vágják minden ellenséges és rakoncátlan politikai mozgalomnak, az a gyűlölet, melyet a horvát tulzók Magyarországon és a magyar nemzet ellen táplálnak, most más uton-módon keres érvényesülést. Egyrészt társadalmi bojkottot igyekeznek szervezni a magyarság ellen, másrészt a magyar ipar és keres-

— kiáltotta a vörös bajuszu ur. — Hogy leszek én ma Budapesten? — Na, ez skandalum!

— Maga meg hogy tartja azt a fátylát, mind az arcomba jön a füstje, — méltatlankodott egy kövér ember. — Ugy kell tartani egy fátylát? Disznóság.

Egy német ur mindenkit megkérdezett, mi a neve a vasuti állomásnak. Meg akarja jegyezni, hogy otthon elmondhassa, hol történt a baleset.

— Iltyó, iltyó? — kérdi egy bárányborsipkás. fátylatartótól.

A magyar szánakozva néz rá:

— Iltyó ez uram, iltyó, — rágja a szót a német szája. Az végre is kivész egy papirlapot a zsebéből s a kun fölrja neki hüvelyknyi batútkel a pogány magyar nevet...

Az aradi friss vonat embertelen hosszú várakozás után mégis csak megérkezik s az utasokat átszállítják. Alig helyezkedem el negyedmagammal egy fél fülkében s alig indul el velünk a vonat, a fülke ajtajában megjelenik egy kockás ruhájú, mosolygós arcu ur, tálcával a kezében. A tálcán egy üveg piros színű szesz-ital és három pohár. A mosolygós arcu urnak a hóna alatt is egy zöld üveg. A poharakat megtölti s megkínál bennünket:

— Parancsoljanak az urak, jól fog esni erre a kis ijedtségre, kitünő malaga. De van nálam serry is, ha talán azt óhajtának. Csak elsőrendű dolgokban utazom...

M. I.

szakította a tizedik ember s ezzel ez az ajtó végkép bezárult a menekülés előtt.

Bennem ebben a pillanatban mozdult meg az életöszön. A koci másik vége felé szaladtam, ott mind a két ajtó sarkából kiesapra tángott. Nem néztem a lépcsőt, milyen magasról ugrom, kiléptem az ajtón s a földön térdre estem. A vonat ekkor már állott. Két koci egymásnak torlóva fébredt, a sineket a hányt-vetett kerekek eltördelték, a talpfákat egy darabon fölszaggatták. A vonat mentén ember-ember hátán rajzott, mindenki kiabált, kérdezősködött, magyarázott, hálalkodott. Senki se tudta, mi történt tulajdonképen.

— Hibás váltoállítás, — kiáltotta valaki a hatam mögött. Egy vörös bajuszu ur egy vasutas formájú emberre. Ez valami szegény bakter lehetett, előre védekezett, védte a másik szegény embert, a váltóort, akit ime, a fölöcsudás első pillanatában már gyanuba vettek.

— A váltó jól volt állítva, uram, tetszik látni, a mozdony és az első két koci a helyes sinen van. Közbe történt valami hiba.

— Akkor visszaállította valaki a váltót, mielőtt a vonat áthaladt volna rajta.

— De uram, hisz menetközben nem lehet a váltót újra állítani.

— Mit beszél maga, — harsogott a vörös-bajuszu ur. — A ruhájáról úgy látom, maga vasutas ember, hát ne mondjon nekem olyat, hogy menetközben nem lehet a váltót újra állítani. Én is vasutas vagyok. Tudja maga, barátom, mi az az angol tolatás? Mi? Nohát, én mindjárt megmagyarázom magának...

Nem hallgattam meg az angol tolatás magyarázatát. Keríteni akartam valakit, akitől megkérdezhetem, mi okozta a balesetet. Míg előre a mozdonyig jutottam, épen három urat hallottam dicsekedni velem, hogyan ragadt kezébe az ajtókilincs. Miután néhány vasutas formájú emberrel hiába kísérleteztem, visszamentem a kocsimba, hogy megkeressem az utazó táskámat és a kabátomat. A német asszonyosság már akkor összeszedte a maga tiz skatulyáját, egy halomba rakta s ott ült mellettiük a folyosón. A fülkébe még mindig nem mert bemenni. A nagy ijedtségtől, vagy a nagy örömtől még magyarul is megtanult. Egy órával előbb még németül veszekedett az állomás s a hordárral is. Míg a táskám kiastam a többi közül, a koci folyosóján legalább öt ember kereste azt a nevezetes ajtókilincset, amelyet hite szerint leszakított s emlékül magával akart vinni. Ugy látszik, egy hatodik ur élelmesebb volt, s hamarabb zsebre vágta a más erejének bizonyítottát.

Kinn ezalatt fátylús onberek kerültek elő a sötétségből. Az utasok sok beszéd árán megnyugtatták egymást. Egy-két kisebb horzsoláson kívül különben senkinek sem esett baja, s kezdtek visszazállingózni a vonathoz. A kalauz azzal próbálta biztatni az embereket, hogy három-négy óra mulva megérkezik Aradról a kisegítő vonat, addig legyenek türelemmel.

— Három-négy órát kell várni? — De hisz az lehetetlen! — kiabáltak hárman is egy-szerre.

— Gyönyörű dolog, gyönyörű kis vasut ez,

kedelem érdekeit próbálják ugyanilyen eszközökkel károsítani.

A horvátországi állapotokra a szláv rokonság címén élénk visszhang felel Csehországból. A csehek, akik a magyarországi tótokkal is benső politikai és gazdasági összeköttetést tartanak fenn, most kapva kapnak rajta, hogy rokonérzésüket a horvátok iránt is bebizonyítsák. Prágai jelentéseink arról szólnak, hogy az ottani cseh iparosok bizottságot alakítottak a horvát-cseh gazdasági viszony fölkarolására. A cseh nemzeti szocialista képviselők pedig arra készülnek, hogy a Reixrában teszik szavá a magyar abszolutizmust s a horvátok elnyomását.

Prága, április 5. A horvát egyetemi hallgatók a cseh iparosok képviselőivel bizottságot alakítottak, amely a horvátországi és csehországi gazdasági és ipari összeköttetés megszilárdításával fog foglalkozni.

Prága, április 5. A Cseszko Szlovo jelentése szerint a nemzeti szocialista-párt végrehajtó-bizottsága tegnapi ülésén elhatározta, hogy föl fogja szólni a nemzeti szocialista képviselőket, hogy a horvátországi abszolutisztikus állapotokat a parlamentben és a delegációban szavá tegyék. A végrehajtó-bizottság a horvát nemzetnek „az erőszakos magyar uralom” ellen való harcában legteljesebb szimpátiáját fejezte ki. A nemzeti szocialista birodalmi tanácsi és tartománygyűlési képviselők elhatározták, hogy közös ülésben proklamálni fogják a horvátországi elnyomott politikai pártokkal való szolidaritást és azt a reményüket fejezték ki, hogy a horvátországi abszolutizmus ellen valamennyi szerbet és horvátot közös eljárásra fognak bírni.

A milliós örökség áldozata

— Kilenc hónapi fogházra ítélt hivatalosolga. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Nagyvárad, április 4.

A nagyváradai törvényszék büntető bírósága egy tragikus sorsu, szerencsétlen hivatalosolga felett ítélt meg ma, akit becsületlen szegénységből egy több milliós örökség sodort a veszedelembé, súlyosított a bűnbe. Pár évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett Lökösházi Ferenc volt gyulai törvényszéki szolgálta szokatlanul ritka szerencséje. Egy napon ugyanis híre jött, hogy Amerikában meghalt Pomucz generális, dúsgazdag milliomos, akivel Lökösházi felesége révén rokonságban állott és a több millióból álló örökségnek ilyenformán Lökösházira kellett volna szállni.

A szegény hivatalosolgát a nagy öröm egészen kizavarta rendes életmódjából. Az örökség még nem is volt a kezében, máris nagyuri életmódot akart folytatni. Nagyobb kölcsönöket szerzett, váltóra vett fel pénzt és a szó-szoros értelmében „előre ivott a medve bőrére”, mert az így szerzett pénzt mind elélte.

Az örökség pedig egyre később, végül pedig kiderült, hogy az elhunytnak milliói a holdban vannak és így Lökösháziék egy fillért sem kapnak. Az így felültetett hitelezők, akik számítottak a Lökösházi-milliókra, természetesen megtámadták minden oldalról. Lökösházi, hogy adósságait némiképp törleszse, kapva kapott a magyarországi járásbíró egyik hivatalosolgájának ajánlatán, aki 500 koronát ajánlott fel Lökösházinak, ha helyet cserél vele. Azóta Magyarországon élt. A nagy csalódás teljesen elkeserítette, bánatában ismét csak az ivásra adta magát és annyira züllesnek indult, hogy a járásbíró vezetje több ízben elbocsátással fenyegette.

Végre már a sikkasztástól és hamisítástól sem riadt vissza. Szabó Jenő bírósági végrehajtó részére két ízben is érkezett 14—14 korona eljárás költsége. Lökösházi mindkét ízben felvette a

pénzt és az elismervényekre Szabó nevét hamisította. 1910. november 1-én Pogány Menyhért járásbíró bizott rá 90 koronát, hogy azt, mint az elmúlt lakbérnegyedre járó összeget, fizesse ki Korda Andor földbirtokosnak, akinek házában Pogány lakott. Lökösházi nem fizette ki a pénzt, ellenben kiállított egy nyugtát Korda Andor hamisított aláírásával és azt adta vissza Pogány járásbírónak. Ezt a következő lakbérfizetésnél is az előbbi módon megismételte.

Ekkor azonban kiderültek a hamisítások és Lökösházi ellen megindult a bűnvádi eljárás négy rendbeli sikkasztás és magánokirathamisítás vétsége miatt. A nagyváradai kir. törvényszék büntető-bírósága Lökösházit 9 hónapi fogházra ítélte. Szegény Lökösházi Ferenc. Most már a fogház cellájában álmodozhat a füstbement milliókról. . . .

A bukott hadügyminiszter

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 5.

A Khuen-kormány reaktiválása után meglehetősen feltűnő volt, hogy a válság egyik előidézőjét, a rezolúciós válság egyik főcinkosát, a magyar parlament jogaiha beleavatkozó Auffenberg hadügyminisztert nem ejtették el. Épen ezért sokak azt vélték, hogy a válság megoldása nem tekinthető véglegesnek, sőt fölül az első pillanatban, mihelyt a delegáció szembeállítja a hadügyminisztert és a többséget.

Most azután az a szenzációsan hangzó hír terjedt el munkapárti körökben, hogy Auffenberg lemondása a mai napon befejezett tényvé vált.

A politikai világban élénken tárgyalták a hadügyminiszter személyéhez fűződő kombinációkat és voltak, akik jól értesültségükre való hivatkozással kiegészítették a hírt. Ezek szerint Khuen a reaktiválás egyik főfeltételül Auffenberg menesztését tüzte ki és mindaddig nem ment bele a delegációk áprilisi ülészakánának összehívásába, amíg a hadügyminisztert föl nem cserélik,

Bécsi hírek arról szólnak most, hogy a delegációkat április 20-ára összehívták. A magyar kormány táborában ebből a körülményből azt következtetik, hogy Auffenberg távozása elhatározott dolog s az már az ünnepek után megtörténik. A politikai laptudósítók telefonon érdeklődtek Bécsben, a hadügyminisztériumban, hogy mi az igazság a dologból, tényleg távozik-e állásából a hadügyminiszter? A hadügyminisztérium igen tartózkodó feleletet adott a kérdezősködékre. A hírt se nem cáfolták, se nem erősítették meg.

SPORT.

+ A Bishop Auckland játékosai ma érkeztek meg Budapestre a klub elnökének Dowling őrnagynak vezetésével. A tizenkét játékos a következő: T. Clough kapus. C. J. Rudd balhátvéd, nemzetközi válogatott játékos. T. Roe jobbhatvéd. F. J. Ansell egyike Anglia legjobb amatőr halfjainak, a hátvéd helyén is kitűnő. J. J. Robinson csapatkapitány, halfedezet, aki remekül látja el labdával a csatársort. J. Montgomery center half, fiatal játékos. Geo. Hedkey minden half helyén jól játszik, ezelőtt a Newcastle United tagja volt. F. W. Blincous oxfordi egyetemi hallgató, elsőosztályú fedezet vagy hátvéd. W. S. Pigg szintén a Newcastle United csapatában játszott balszélsőt. Egyike Észak-Anglia legjobb szélsőinek. O. L. Riley kitűnő dribbler és jó lövő, balösszekötőt játszik. F. Hopper ezelőtt kapitánya volt a csapatnak. F. Kirby kitűnő góllövő, a csapat legveszedelmesebb embere, center csatár, aki a Sunderlandnál kezdte karrierjét. C. H. Luxdorf oxfordi egyetemi hallgató, ügyes szélső. N. S. Dobson összekötő csatár, vagy jobbszélső, kitűnő góllövő. R. Philipson kitűnő half, jól kapcsol és oszt labdát. J. Fleming, az első csapat állandó

tartaléka. Ebből a tizenkét emberből válogatják össze az április 14-én Aradon szereplő csapatot is.

Ferenc Ferdinánd a királynál.

— A politika kulisszái mögül. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Bécs, április 5.

Politikai körökben szenzációképen hatott az a hír, hogy három nappal ezelőtt Ferenc Ferdinánd trónörökös megszakította brioni-i üdülését és családjával együtt Bécsbe utazott. A főherceg elhatározását mindenki a magyar válságban beállott változással és annak körülményeivel hozta összeköttetésbe, nagy várakozással nézték, milyen konzekvenciákkal fog járni a trónörökös kihallgatása a királynál.

Teljesen megbízható helyről van módunkban jelenteni, hogy Ferenc Ferdinánd bécsi utazása nem rögtöni elhatározás eredménye. A Brioniban való tartózkodást soha nem tervezték április első napjainál hosszabb időre. Az azonban tény, hogy a trónörökös tegnap délelőtt jelent meg kihallgatáson a királynál, akinél egy óránál hosszabb időt töltött. A főherceg igen jó hangulatban ment a királyhoz és derűsen érkezett onnét vissza. A Belvederehez közel álló forrásból azt jelentik ki, hogy a trónörökös Khuen reaktiválása nem lepte meg, sőt előzetesen informálva volt arról, hogy a kibontakozás ebben az irányban fog bekövetkezni. Egyébként sincs szándéka, hogy bármilyen irányban is beavatkozzék akár a magyar, akár az osztrák politikába.

Az udvarnál Khuen szituációját még várakozással eltelve nézik. Jelentős befolyással lesz a magyar helyzet alakulására az a kérdés, mikép fognak lefolyni a delegáció tárgyalásai. Ha itt rend lesz, ezzel a miniszterelnök is lényeges eredményt ér el.

Budapestről jelentik: Harec zajt jelent be az a híradás, amely függetlenségi részről sugalmazottnak látszik. Azt közlik benne, hogy a kormány bemutatkozásával kapcsolatos vitát nem fejezték be. Végeztek ugyan vele, de azt csak a husvéti vakáció érdekében tették és a szünet után a házszabályok keretei között azt újból folytatni fogják. Elég titokzatosan hangzik és fejtörőnek alkalmas az a kérdés, hogy miként akarják újból elővenni a letárgyalt kérdést, mikor a kormány bemutatkozása felett a vitát teljesen befejezték, szavaztak és tudomásul vették azt is, hogy az április 12-iki ülésre a véderőjavaslat tárgyalása van kitűzve. Meglehet, hogy napirend előtti felszólalásokra, házszabályvitára és zárt ülésekre gondolnak, ami persze az obstrukció feléledését jelentené és megújítását, amaz elhatározásnak, hogy a véderőjavaslat tárgyalását megakadályozzák.

A bécsi híradások a delegáció üléseiről szólnak. Azt írják a bécsi lapok, hogy a mostani delegáció alkalmával nemcsak indennitást fognak kérni a közös ügyi költségvetésre, hanem le akarják tárgyalni a végleges költségvetést. Ezzel szemben magyar kormánykörökben úgy tudják, hogy most csak két-három hónapi indennitásról lehet szó. Annál kevésbé ülésezhet hosszabban a delegáció, mert a kormány mindenekelőtt a véderőtörvényjavaslatot akarja letárgyaltatni és ha Bécsben a delegációban volna elfoglalva, akkor nem lehetne a magyar képviselőházban ülést tartani.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Uj járásbíró. Budapestről jelentik: Székely Ferenc igazságügyminiszter leiratot intézett Szilágyvármegye törvényhatóságához, melyben tudatja, hogy a Krasznán felállítandó járásbíró ez évi július 1-én kezdi meg működését.

Vezérigazgatók válópöre.

— Párbaj két bárónő miatt. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, április 5.

Kinos családi affér játszott közre annál a súlyos feltételekkel megvívott párbajnál, amelynek szereplői nemcsak a fővárosban, hanem országosan ismert férfiak is, kik a közgazdasági életben kiváló vezetőserepet játszanak. A párbaj iránt a legelőkelőbb körökben mutatkozott óriási érdeklődés és a Fodor-féle vívóteremnek, továbbá a Lipótvárosi kaszinóknak, valamint a Leszámitoló Banknak telefonjain nemcsak Budapestről, hanem Bécsből is érdeklődtek a párbaj kimenetele iránt. Madarassy-Beck Gyula báró országgyűlési képviselő, a Leszámitoló Bank igazgatója és Töszögi Freund Imre, a Polgári Surfőző főreiszvényese és vezérigazgatója állottak szemben egymással, mint ellenfelek, hogy súlyos kölcsönös sértésekért elégtételt vegyenek és adjanak. A két férfi családi életében támadt egyenlenség az affér háttéré, melynek a párbaj csak egyik állomása, mert mint a beavatott körökben tudják, *mindkettő rálik feleségétől* és a báró rövidesen nejevé teszi *Hatvany Lili* baronesszt, ha a törvényszék elválasztja férjétől Töszögi Freundtól.

A Lipótvárosban, amely az utóbbi időkben hangos a különféle botrányoktól, a nyár óta nem volt titok, hogy Madarassy Beck báró megindította a budapesti törvényszék előtt a válóper felesége, született *Gutmann* bárónő ellen. A bárónő nem is rejtette véka alá, hogy házában a családi béke felbonlott és engesztelhetetlen gyűlölettel viseltetik férje iránt, hisz ennek az érzelmének a legnagyobb nyilvánosság előtt igen érthető módon „csattanó formában” adott kifejezést. Gyűlölte az urát és ezért — *inzultálta* Töszögi Freundnél született *Hatvany Lili* bárónőt. A lapok igen részletesen számoltak be a magas társadalmi állású hölgyek tettelegességig menő afférjéről, melynek a színhelye a Tátra volt és egy előkelő szálloda előcsarnoka lett hangos előbb a szóváltástól, majd pedig az *ütésektől*, amelyekben az igazgató neje vetélytársnőjét részesítette.

A tátrafüredi szenzációs jelenetnek természetesen olyan szemtanúi is voltak, akik nagyon jól tudták, hogy miért fajult ennyire az ügy. Csakhamar nyilvánossá lett, hogy a báró gyengéd vonzalmakkal viseltetik a felesége által súlyosan megsértett hölgy iránt és hogy még a múlt tél folyamán tudomására jutott a bárónőnek, aki keresve kereste az alkalmat, hogy azt a nőt, akiről azt hitte, hogy családi boldogságát dulta fel, ha kell nyilvános botrány árán is megfenyítse. Nem is csinált titkot ebből férje előtt, aki valóságos művészettel tudta megakadályozni a vetélytársnők találkozását. Azonban az asszonyi élelmességen nem tudott túljárni, mert amíg ő bankügyekben Bécsben járt, a bárónő megtudta, hogy Freundék Tátrafüreden nyaralnak, gyorsvonatra ült, a fürdőhelyre utazott. Aztán leszámolt *Hatvany Lilivel*.

Természetesen, hogy miután így félremagyarázhatatlanul tisztázódott a helyzet, ennek következményeit is le kellett vonnia az összes szereplőknek, ami csakhamar meg is történt. Madarassy Beck báró a botrányos jelenet után csakhamar megindította a válóper a budapesti királyi törvényszéknél felesége ellen, akitől különváltan él; ugyanezt cselekedte Töszögi Freund is, aki azonban csak néhány nap előtt adatta be ügyvédje által a válókeresetet. Mihelyt a válóper befejeződné, a báró feleségül veszi *Hatvany Lilit*.

Ugy látszik azonban, hogy az ellenségeskedés szélesebb területekre terjedt ki, mert a bankigazgató és a sör direktor között részleteiben eddig nem ismert incidens történt, amelynek folyamán, mint a beavatottak suttogják, súlyos szóbeli

inzultusban volt része mindkettőjüknek. Ennek az afférnak lovagias elintézése és befejezése volt az a párbaj, amelyet, mint említettük, *ma délután* vívtak meg Beck báró és Freund a Fodor-féle vívóteremben. A báró segédei *Vojnich* Sándor báró és *Eber* Antal volt, Töszögi pedig *Lipthay* Béla és *Kabik* Béla. Mindjárt az első összeesapásnál Madarassy Beck a *vállán egy rágást kapott*, mire a segédek a párbajt beszüntették.

Aki a hugának a veje.

(Egy aradmegyei mágnás eljegyzése.)

(Saját tudósítónktól.)

Arad, április 5.

„Dien perdid!” mondotta volt néhány évvel ezelőtt a hatalmas római birodalom császára, ha néha kénytelen volt álomra hajtani a fejét anélkül, hogy valami jót tett volna a nap folyamán.

A császár meghalt, de a jelszó nem. Ujabbán különösen Pesten divatos. A pletykák pronomszált terjesztői mondogatják, ha valamelyik nap nem sikerül nekik valami jó kis birt egy-egy jobb familiáról átvinni a köztudatba.

Meg kell azonban állapítani, hogy a pletykaterjesztők csak igen ritka esetben vesztik el a napot. Érdemes volna statisztikát állítani össze erről, de lehet, hogy az év 365 napja közül legalább háromszázhatvan napon forgalomba kerül egy-egy finom kis traces.

Mostanában különösen hő az aratás. A Lipótváros mindennap szállít szenzációt, de nem marad el a Múzeum mögötti mágnás negyed, az *Andrássy-uti* villaferiális — ez ma már külön fogalom — a Nagy János-utca sem.

Száll a madár ágról-ágra, száll a pletyka szájról-szájra. Fű zöldül... azaz pardon, ahol a pesti zsurok alakjai megjelennek, ott még a fű sem zöldül ki. Egyéb híján most egy szolidabb fajta pletyka terjed, egészen szolid, nincs benne szó válásról, házasságtörésről, nincs revolverről, vagy el nem ismert nemességéről. Csupán csak arról... De kezdjük az elején:

Néhány évvel ezelőtt egy magasrangú budapesti miniszteri tisztviselő elvette egy *aradmegyei* mágnásnagybirtokosnak hájos leányát. Akkoriban sokat beszéltek a dologról, mert a fiatal házasságok közt oly nagy volt a korekülönség, hogy, amint mondan szokták, a férj apja lehetett volna egészen fiatal feleségének. És tényleg: a férjnek első — elhunyt — feleségétől van egy ragyogóan szép leánya, aki csak két évvel fiatalabb mostoha anyjánál.

A miniszteri tisztviselőt házassághözése után gyakran meglátogatta sógora, aki szintén Budapesten lakik. Ez egész természetes: a fiatalember nagyon szerette nővérét. A látogatások azonban mindig sürűbbek lettek s a fiatal mágnás nem annyira nővére, mint annak mostohaleánya körül szorgoskodott.

A dolog vége: A fiatal mágnás ma már vőlegénye nővére mostohaleányának. Az eljegyzés még nem „offiziell”, de pár nap múlva az lesz. S akkor majd gondolkodhatik arról, hogy milyen furcsa is az, ha valakinek a nővére egyúttal anyósa, a sógora apósa, a sógora egyúttal unokaöccse, a felesége unokahuga. A fiatal mágnás hivatalos eljegyzési híre azonban csak akkor fog a közönség elé kerülni, ha Aradon lakó édesapjával véglegesen rendezti anyagi ügyeit. Ugyanis apa és fiu haragos érzéssel viseltetik egymás iránt és olyan hírek is hallatszottak már, hogy az öreg mágnás ki akarja rekeszteni a fiát a hitbizományból. A fiu pedig az öreg ur legidősebb gyermeke és így jogosan remélheti a milliós hitbizomány öröklését. A mindentudók azt mondják, hogy a házasságra való tekintettel az apa és fiu megbékülnek és a kövér hitbizomány reményében az esküvőt is hamarosan kitűzik.

Tél — áprilisban.

(Viharok Magyarországon és a külföldön.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 5.

A fővárosban végképen elült a viharos szél, de a hőmérséklet azért csak lassan emelkedik. Az orkán és a fagy a vidéken mindenféle nagy kárt okozott. Galiciában és Franciaországban is pusztító vihar volt. A veszedelmes időjárásról ma ezeket a jelentéseket kaptuk:

Besztercebánya: A falvakban még mindig nagy szélviharok dühöngenek, melyek az épületekben nagy kárt okoznak. Mihálytelek községnél a vasut mellett fekvő erdőben a vihar 2000-nél több *fenyőfát kidöntött*, melyek a vasut töltést eltorlasztották. A közlekedés fönnakadt.

Nyíregyháza: Az orkán teljesen megszűnt. Mult éjszaka fagyott. Megállapítható, hogy a tegnapi szélvész igen nagy kárt okozott. Ereje oly nagy volt, hogy a *helyi érdekű vasut két kocsiját Ibrány és Baj között utasokkal együtt fölborította*. Komolyabb sérülés nem történt.

Zsolna: Több napi esőzés és havazás után tegnap éjjel erős fagy volt, ami megártott a vetéseknek és megakasztotta a mezei munkát.

Ujvidék: Tegnap éjszaka a környéken nagy vihar dühöngött. Az *ujvidék-titeli vasutvonal mentén Vaskapu állomástól Ujvidékig a vihar valamennyi táviróoszlopot a sínekre dobta*, úgy, hogy a reggel hat órakor esedékes vonat csak délután két órakor ért Ujvidékre. Az *Ujvidékről kiinduló táviró- és telefonvezetékek nagy része tönkre ment* és helyreállításuk napokig fog tartani. A nap folyamán azután nagy havazás is volt.

Krakó: A három nap óta tartó hóvihar a keleti Galiciában való táviró- és telefonösszeköttetést megszakította. Kelet-Galiciából a vonatok nagy késéssel érkeznek. A hóvihar *igen nagy kárt okozott*. Lemberg egészen el van vágva a külső világtól. A fuvarosok kénytelenek voltak a munkát megszüntetni.

Páris: Az óriási vihar a francia partokon sok *hajószerekeséltenséget okozott*. Több hajó elmerült és a kárt sok millió frankra becsülik.

VÁROS ÉS MEGYE.

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1912. évi április hó 10-én d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 11. Hank Albert segédtiszt kérvénye 6 heti szabadságidő megadása iránt. 12. A tiszti ügyészség beterjeszti a Risztov Kalcsunnal megkötött szerződést jóváhagyás végett. 13. U. az beterjeszti a Reich Ellával, Adusz Lázárral, Pauzár Sándorral, Schwartz Zsigmonddal bolt- és Polcz Máriaival lakás-bérlet iránt megkötött szerződést jóváhagyás végett. 14. U. az beterjeszti a ségai Munkás-telep két telkének eladása iránt megkötött szerződést jóváhagyás végett. 15. A gazdasági széknek jelentése a szegényházi ruhaszállítás iránt megtartott árlejtés eredményéről. 16. A tiszti ügyészség beterjeszti az ingatlan forgalmi és parcellázó bank részvénytársasággal megkötött szerződést jóváhagyás végett. 17. U. az beterjeszti az Ilka Sebőkkel földhasznóbérlet iránt megkötött szerződést jóváhagyás végett. 18. Az üresedésben levő rendőri fogalmazói állásnak választás útján való betöltése. 19. A tanács javaslata a város részére szükséges kölcsönökre beszerzett ajánlatok tárgyában. 20. U. az. Vulku Maximnak a gyár céljaira eladandó telek tárgyában. 21. A tanács jelentése Fülöp Lajos által gyári célra kért telek tárgyában. 22. A polgármester jelentése a törvényhatósági bizottsági tagok számának felemelése tárgyában. 23. A tanács beterjeszti az aradi gör. kel. szerb hitközségnek a Kelemen-téri telkéhez csatolt utca területét járó 740 kor. elengedése iránti kérvényét.

Sanyargatott katonák.

— A francia hadsereg botránya. —

Francia hadsereg

Páris, április 5.

Humbert szenátor, aki régóta arról ismeretes, hogy a francia hadügyi vezetőség mulasztásaira és hibáira hívja föl a figyelmet, legújában a katoná-élet egyes elszomorító adatainak nyilvánosságra hozásával kelt nagy föltűnést. Megdönthetetlen adatokkal bizonyítja, hogy a katonák *egyre kevesebb ennivalót adnak*. Az általános drágaság természetesen a katonaság ellátása terén is érezteti hatását, de a hadügyi vezetőség a helyett, hogy nagyobb hitelt kérne, néhány év óta kisebbre fogja a katonák kenyérjарандóságát. Ma már francia katonáknak valóban nem kap elég kenyeret.

A rosszul alkalmazott takarékoság egy másik következményéről is szól a leleplező szenátor. E szerint a leleplezés szerint a katonák télen át fáznak, fagyoskodnak, mert nincs szénük a szoba fűtésére. Egy zászlóaljparancsnok ezt mondta a szenátornak:

— A katonáink reggeltől estig fegyverkeznek. Télen naponta kilenc font szénét kapunk az államtól olyan nagy szoba fűtésére, amelyben 24--28 ember van elhelyezve. Ennek az a következménye, hogy a legények, akik a hiányos kenyérjарандítás miatt minden fillért arra használnak, hogy éhségüket csillapítsák, még arra ügyelnők is kell, hogy néha-néha valóban meleg szobájuk lehessen. Kenyeret kell vásárolniok a magukból, hogy ne éhezzenek és szénét, hogy melegedhessenek.

Humbert szenátor utal arra, hogy ilyen viszonyok közt nagyon érthető, ha a francia kaszárnyákban évről-évre növekszik a betegek száma. A nagyobb helyiségekből minden hónapban százával és ezrével küldik haza a katonákat üdülni, vagy pedig egyáltalán elbojasítják őket a katonai szolgálatból. Így történhetik meg az, hogy bizonyos hadtestekben ezer emberre száz tudóvéeszes ember jut.

TANÜGY.

A polgári leányiskola bővítése.

— Az árlejtése eredménye. —

— Az Aradi Közlöny tudósítása. —

Arad, április 5.

A városi gazdasági szék ma délelőtt tartott ülésében ma vette át a polgári leányiskola bővítési munkálatokra benyújtott ajánlatokat, azokat felbontotta s jegyzőkönyvbe foglalta és átszámítás céljából kiadta az ajánlattétő bizottságnak. Az aránylag nem is nagyösszegű munkára — nyolevanezer korona a kikiáltási összeg — igen sok vállalkozó jelentkezett és a nagy konkurencia, úgy látszik, ez egyszer normális építkezést eredményez. A vállalatba-adás felett a szerdán megtartandó közgyűlés dönt.

Összmunkára ajánlatot tett: Steiner József 78013, Fábán József 84222, Fodor és Reisinger 81275 koronával.

Föld, kőműves, elhelyező, szobrász, ácsmunkákra: Tabakovics Emil 57310 kor. kőműves, 899 kor. szobrász és 5754 kor. ácsmunka. Boksan István 51596 kor. kőműves, 749 kor. szobrász és 7441 kor. ácsmunkára. (3% engedmény). Kóvér és Sziklai 56514 kor. kőműves, 6589 kor. ácsmunkára.

Csak kőműves munkára: Maszni János 73261 kor., Boér György 56640 kor., Kocsis Lajos 51213 kor., Probst Mihály 52774 koronával.

Usak ácsmunkára: Román Róbert és tsa 5188 kor., Wlatt István 5780 koronával. (5% engedmény.)

Bádogos munkára: Hanauer Mihály 1372 kor., Gönczö és Katona 1628 kor., Nagy Adolf 1670 kor., Hussler Manó 1468 kor., Kohn József 1894 koronával.

Tetőfedő munkára: Bittner József 1568 koronával.

Asztalos, lakatos és mázoló munkára: Braun Gusztáv 13586 kor., Krebsz József 13591 kor. (üveges munkával együtt), Wlatt István 14107 kor. (üveges munkával együtt), Czeiler és Szathmáry 13926 kor. (10% engedmény), Stoll Béla 13546 kor., Kenderesi Károly 12719 kor. (üveges munkával együtt), Pápai Lajos 12403 kor.

Mázoló munkákra: Glück József 1049 koronával.

Szobafestő munkára: Glück József 1269 kor., Brünner Vilmos 806 kor.

Vízvezetési munkára: Nagy Adolf 563 kor., Kohn József 92440 kor., Hussler Manó 90760 kor., Scheibel Vilmos 193840 koronával.

Csapaték csatornázás: Nagy Adolf 400 koronával.

Az átszámítások után a tanács elé kerül a javaslat.

Milliósz fizetésképtelenség

— A szegedi Holtzer-cég zavarai. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Szeged, április 5.

Holtzer Dániel ruhanagykereskedő nevét és cégét nemcsak Szegeden, hanem az egész országban jól ismerik és így pénzügyi körökben meglehetősen nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Holtzer fizetési zavarokkal küzd.

Holtzer, akinek Aradon is vannak rokonai, egyike a legtekintélyesebb délvidéki cégeknek. Szegedi üzletén kívül Szabadkán is van fiókja, pár évvel ezelőtt pedig Budapesten női divatkereskedést nyitott. A fizetési zavarok most Holtzer Dániel valamennyi üzletére kiterjednek és egyelőre még kiszámíthatatlan következményűek.

Szegeden él a nagykereskedő dús gazdag édesapja is, Holtzer Kálmán, aki többszörös milliomos. Holtzer Dániel atyjával és testvéreivel rossz viszonyban áll már évtizedek óta és egy időben azt beszélték, hogy apja vagyonából nem marad rá semmi, még a köteles részből is ki fogják tagadni. Évekkel ezelőtt Holtzer Kálmán 300.000 koronát adott Dánielnek, majd négy év előtt, 1908-ban újból 300.000 koronát. A második háromszázezer koronát azonban csak olyan feltétellel kapta meg Holtzer Dániel, hogy minden örökösödési igényéről lemondott. A nagykereskedő közjegyzői okiratban ki is jelentette ezt és készpénzben kifizetett háromszázezer koronával nagy vállalkozásokba fogott.

Előszörban telekspekulációba kezdett. Egymásután vásárolta meg Szeged leghatalmasabb bérpalotáit. A tiszaparti Milkó Sámuel-féle palota 420 ezer koronáért jutott Holtzer Dániel tulajdonába, kevéssel utóbb pedig 540.000 koronáért vette meg a Goldschmidt-palotát. Holtzer tulajdonába került még a Pollák-féle bérház és a Fekete sas szálló épülete is Szegeden. Mialatt ezekkel a vásárlásokkal foglalkozott, azt tapasztalta Holtzer Dániel, hogy az ingatlanok ára erősen emelkedik Szegeden is épügy, mint az ország más városaiban. Annyira belemelegedett a telekspekulációba, hogy másfél év előtt szindikátust alakított és tömegesen vásárolt össze telkeket. Szegeden abban az időben sokat beszéltek arról, hogy országos kiállítás fogynak rendezni néhány év múlva. A kiállítás helyének a Mars-teret emlegették, Holtzer tehát már jó előre összerendárólt minden olcsó telket a rendezetlen, elhanyagolt Mars-téren, hogy majd a kiállítás idején óriási nyereséggel értékesíthesse.

A rendelkezésére álló háromszázezer korona azonban nem merült ki az ingatlanvásárlásokban, jutott abból pénzügyi és iparvállalkozásokra is néhány félmillió. Két évvel ezelőtt Szabadkán Leszámitoló Bank c. pénzügyi intézet alakult, amelynek Holtzer Dániel lett az egyik fő részvényese. 500.000 korona névértékű részvényt jegyzett a szabadkai banknál és az első

részletet — 150.000 koronát — nyomban a jegyzésnél be is fizette. Az átvett részvényeket azután ötven százalék ellenében lombardirozta és az így fölvelt körülbelül negyedmillió koronával Szegeden alapított pénzügyi intézetet *Csongrádmegyei hitelszövetkezet* címmel. Nagyobb összegű érdekeltségei voltak ezenkívül a Budapesten nemrég alakult *Magyar balkáni-kivitel részvénytársaság*-nál, a szegedi Varró-féle sósborszesz vállalatnál, legutóbb pedig Szegeden alapította meg a társával a *Szegedi bádogos árügyár részvénytársaság*ot. Hetvenezer koronát adott még Holtzer Dániel a *Délnyugat-ország hírlapvállalat*hoz is, amelyet az első részvénytársaság zavarai után új alapokra fektettek.

Holtzer bonyolódott pénzügyi természetesen nem állták végig simán a mai pénzügyi krízist és a megszorított hitelviszonyok mellett előbb-utóbb be kellett következni a bomlásnak. Az első lökést az egymásra halmozott és nagy hiteligenybevétel megalapozott vállalkozások megrendülésére a szabadkai pénzügyi intézet adta meg. Az új banknak pénzre volt szüksége és felszólította fő részvényesét, hogy félmillió korona értékű részvényeinek már régen esedékessé vált befizetését teljesítse. Kerek 350.000 koronát kellett befizetnie. Holtzer Dánielnek a szabadkai bankba, de a megfelelő kölcsönt nem tudta előteremteni, készpénze pedig nem volt. A bank pedig nem várt tovább, hanem betábláztatta a 350.000 koronát Holtzer egyik házára, a Milkó-féle szegedi palotára, a melynek értéke azóta, hogy Holtzer Dániel 420.000 koronáért megvette, több mint hétszázezer koronára emelkedett.

Holtzer hitelezői gyorsan tudomást szereztek a betáblázásról és megrohanták követeléseik kigyeenítéséért Holtzert, azok a pénzügyi intézetek pedig, amelyeknél váltói voltak elhelyezve, siettek értesíteni a nagykereskedőt, hogy *váltóit a legközelebbi lejáratkor nem prolongálják*, hanem azok teljes beváltását fogják követelni. A zavart tetőzi még az is, hogy a félmillió koronáért vásárolt Goldschmidt-féle bérház vételárából most május elsején lesz esedékes a hátralékos 300.000 korona és természetesen ezt is készpénzben követelik a válságos helyzetbe jutott Holtzertől.

Holtzer Dániel végül is kénytelen volt nyilatkozni, hogy nem tud eleget tenni milliósz kötelezettségének. Erre az összes érdekelt hitelezők ma értekezletet tartottak a szegedi kereskedelmi és iparkamarában és abban állapodtak meg, hogy megkeresik a szabadkai pénzügyi intézetet, hogy a Milkó-féle házra telekkönyvezett 350.000 korona követelést töröltesse. A hitelezők ugyanis ezt a házat értékesíteni akarják, hogy a legsürgősebb esedékességek fedezhetőek legyenek és időt nyerjenek a későbbi ügyek lebonyolítására.

A bank azonban már magánaton hozzá intézett kérdésekre kijelentette, hogy nem törölteti a megterhelést. Ebben az esetben alig kerülheti el Holtzer Dániel a csődöt, ami pedig a hitelezőknek, akiknek követeléseik már tényleg biztosítottnak látszanak, rengeteg kárt jelentene. Egyéb-ként Szegeden mindent elkövetnek az érdekelt pénzügyi intézetek, hogy a Holtzer-céget, amelynek fennmaradása kívánatos, megmenthessék.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	151
Kiadóhivatal és hirdetésel osztály	151
Nyomda	151

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Szombat: Szünet.

Vasárnap: Délután: *Lengyel menyecske*, operette. Este: *Leányvásár*, operette. (B. bérletszűnet.)Hétfő: Délután: *Svihalok*, operette. Este: *A cárnő*, színmű. (C. bérletszűnet.)Kedd: *A cárnő*, színmű. (A. bérlet.)Szerda: *A cárnő*, színmű. (B. bérlet.)Csütörtök: *A cárnő*, színmű. (C. bérlet.)Péntek: *A csöppség*, színmű. *Hegedüs Carola* vendégteltele. (A. bérlet.)Szombat: *A kis dobos*, operette. Előszór. (B. bérlet.)Vasárnap: *A kis dobos*, operette. (C. bérlet.)

A francia szeparáció története

Amén érdekes könyv jelent meg *Gyenge János* tollából Célja kétségtelenül az, hogy mint református lelkész bemutassa azokat a rendkívül nagy erőfeszítéseket, melyeket a leghatalmasabb klerikalizmus, a francia kifejtett és megvilágítja azt a gyönyörű győzelmet, melyet a francia radikalizmus 30 esztendő küzdelem után feleltet aratott. A bevezető fejezetekben megvilágítja a keresztény klérus fokozatos terfgyglását az állami funkciók területén, majd a francia forradalom minden egyházi hatalmat ledöntő erejét. A tulajdonképeni tárgyalást a konkordatumnál veszi fel, melyet Bonaparte Napoleon kötött VII. Pius pápával, ezt a függelékben közre is adja, és lépésről-lépésre vázolja ezután a klerikalizmus kifejlődését, majd tétőzését III. Napoleon alatt. Erőfeszítően rajzolja a francia-porosz háború után a radikalizmus felvonulását a francia klerikalizmus ellen: Ferry és Gambetta vezetése alatt, egyelőre sikertelenül, de egyes hullámzások után mind fokozódóbb erővel. A legújabb kor számos jelentős eredménye elevenedik újtól életre és a könyv mind érdekfeszítőbb lesz. Sorra látjuk Mac Mahon elnök bukása után a nagy küzdelem fázisait, Grévy elnök és XIII. pápa korának eseményeit. A kath. szabad egyetemek és a fel nem hatalmazott szerzetes kongregációk bukása 1879-ben vezet be a szívós küzdelmet. Majd a jezsuiták kiűzése, az elemi oktatás megtisztítása és az izgató-papok megfélemezése következik, mind Ferry jelentős diadala hosszú sorozatban 1885-ig. A Brisson-kormány gyengesége és a Freycinet-ének habozása miatt megint előtérbe jutottak a klerikalizmus és kiviragoztatták a royalista mozgalmakat, melyet Boulanger tábornok neve szignál. 1887-ben az nban a boulangizmus bukása után a polgári temetés és a papság hadmentességének eltörlése megint a radikalizmus utját egyengeti. A keresztény szocializmus, a panamabotrány, a nagy antiszemita izgatás, a „Croix” című lap körül csoportosuló kitűnő klerikalizmus sajtó, a jezsuiták visszatérése, a hadsereg elklerikalizálódása és mindennek eredménye a Dreyfus-pör megállította egy időre az egészséges fejlődést, hogy az egyház két nagy botlása a Tax I. Leó csalása (a szabaddóművészség „leplezése”) és Ollivier atya szenzációsan támadó beszéde a párisi bazárégs után a radikalizmus erejét megint felélessze. Most, példátlan erős választási harc után 1898-ban, bár a Dreyfus-pör revízióját sürgetők mind pörüljártak (Picquart, Zola, Scheurer-Kestner), mégis a radikális pártok imponáló többségre emelkedtek és lassan a Dreyfus-pör revíziója is megszűletett. Igaz, hogy még megemésztette a Brisson, Dupuy kabineteket, de Loubetnek az enkötségbe és Walder Rousscannak a kormányra jutása meghozta a revíziót és a végső leszámolást a klerikalizmussal. 1899-ben a kongregációk megrendszabályozására szolgáló egyesületi törvény és közölök a legfélelmesebbek, az asszumpcionisták feloszlata kezdette meg a szédületes munkát. A szerző azután szélesen, gondosan fejtegeti kitűnő források Debidors, Amater, Cimon, Gabatier nyomán a fejleményeket: a Combes-kormány ö-szeütközését a püspöki kinevezések körül Rampollával, majd az állam és egyház szétválasztására (szeparáció) előkészítésére egy bizottság kiküldését; X. Pius trónra lépését és Merry-Del-Val államtitkárnak a jezsuitáktól befolyásolt szerencsétlen politikáját, mely a folytonos ellenmondásokba kergetett francia papságot a végromlásba so-

dorta. a Combes kormányt a konkordátum felmondásába, a Clemenceau, Briant kormányokat pedig a szeparáció kimondásába vitte (1905) és óvatos, gondos keresztülhajásába is. A szerző — közölve a szeparációi törvényt majdnem teljesen — alaposan ismerteti az életbe átvitelét, a pápai kuria könnyelmű politikáját és a kat. egyház mai siralmas helyzetét. A szabad egyház, a szabad államban szerinte mégis jó hatású lett, tiszta vallásosságot ébreszt az emberekben és a modern katolicizmus t segiti győzelemre.

Gyenge János a ref. lelkész dogmatikai szempontból és főleg stílusával itt ott kétségtelenül elfogult, de mint krónikás feltétlen elfogulatlansággal és nagyon ügyesen csoportosította az eseményeket. Nagy szolgálatot tett könyve megírásával, mert megismertette az új idők leggrandió.usabb kultusz harcával, de figyelmeztetést is adott a magyar klerikalizmus köröknek a magába szállásra és a haladó magyar embereknek a résen-lételeire. Melegen ajánljuk a könyvet olvasóink figyelmében. Nagyváradon jelent meg. Ára 2 kor. 50 fillér.

(Liberális.)

* **Alkalmi beszédek.** A szegedi Dugonics-társaság kiadásában jelent meg az a kötet, amelynek „Alkalmi beszédek” a címe. A könyvben azok a nagyobbára emlékbeszédek találunk helyet, amelyeket egyes alkalmakkor írókról, művészekről mondott el Balassa Ármin dr. ismert aradi író és szerkesztő. Beszédei között a szegedi színház ügyeit tárgyaló szónoklatot is találunk, amelyből megállapítható, hogy Balassa dr. a színházi élet régi kiváló ismerője. Ezek a beszédek messze fölötte állanak a sablonos ovációkon és kötetben való kiadásuk teljesen indokolt volt, mert komoly irodalmi értékük van. A könyv ára két korona.

* **Ünnepi előadások.** Husvét két napján nagy előadás lesz a színházban. Husvét vasárnapján délután a *Lengyel menyecske* kerül színre a régi jó szereposztásban. Este a *Leányvásár* megy. Diósi, Rontai, Huszár, Győző, Polgár, Benkőné, Várnay játszik a főszerepeket. — Husvét hétfőjén délután a *Svihalok* kerül színre, este pedig a *Cárnő* bemutatója lesz.

* **A cárnő.** Nagyszombaton nincs előadás, az egész napot a Cárnő próbái foglalják el. Biró Lajos és Lengyel Menyhért kiváló darabjának főpróbája szombaton este lesz, a bemutatóelőadás pedig husvét hétfőjén lesz.

* **A kis dobos.** A jövő hét szombatján eredeti operett bemutató lesz az aradi színházban. Egy dallamos, ötletes bécsi operett kerül színre, a Heimliche Liebe, amelynek *A kis dobos* a magyar címe s amelynek főszerepeit az operett-társulat elsőrendű tagjai játszik.

* **A színházi pénztár** nagyszombaton is nyitva van délelőtt 9-től 12-ig és délután 3-tól 5-ig; amikor mind a négy ünnepi előadásra válthatók jegyek.

* **A csöppség.** A jövő hét péntekjén érdekes vendégtétel lesz az aradi színházban. Egy bájos, talentumos nagyváradai urileány, *Hegedüs Carola* lép fel s a Csöppség címszerepét játsza.

* **Athenaeum ktr. V. kötete** *Dickens, Két város* már kapható 1 kor. 90 fillér *Juhász és Társánál*.

* **Anatol France „A fehér kövön”** című világhírű regénye 1 kor. 90 fillér, kapható *Juhász és Társánál*.

* **Vénus.** (Nordisk sláger az Apollóban.) Sarah Bernhard pár napos vendégszereplése után, amely példátlanul nagy sikert hozott az Apollónak, az igazgatóság egy újabb fenomenális képet mutatott be mai műsora keretében. A kép a világhírű Nordisk-filmgyár legújabb produktuma, amely megrázó erővel érzékíti meg egy szerencsétlen leány tragikus lelki küzdelmeit, akit asors olyan pályára kényszerít, amit szívéből, lelkéből gyűlöl. A kép címe a Vénus, rövid tartalma a következő: Elvira, a Holm-család távoli rokona,

csak hogy a gyűlölte kegyelemkenyértől megszabaduljon, színésznő lesz. Hasztalan könyörög Elvirának Carlo, aki már régóta emésztő szerelmmel szereti a leányt, hogy hagyja ott a sikamlós pályát, hiába, a siker rabul ejtette a leány szívét s továbbra is színésznő marad. Világhírű lesz Elvira, de a szíve csak Carlohoz vonzza őt. Carlo viszont még mindig nem felejtette el a szépséges Elvirát, akiről azonban semmi hírt nem hall. Véletlenül találkoznak, a szerelem hatalmas erővel lobog fel bennük s egymásé lesznek. E csodaszép filmet holnap, szombaton bemutatja az Apolló. 177

* **Zigomár II. bemutatóját** az Apolló-színház husvét hétfőjére tűzte ki. A szenzációs film iránt máris rendkívül nagy az érdeklődés. 177

A félénk biztosító társaságok.

Házalás a Párisi Áruház tűzbiztosításával. —

Fővárosi tudósítónktól

Budapest, április 4.

Goldbergeréknek — nem a budai, hanem a „párisi” Goldbergeréknek, amióta csak megismerhették a Párisi Nagy Áruházat folytonosan sok bajuk van üzletük tűzbiztosításával. Ki hinné, hogy a főváros egyik legnagyobb áruházat *egyetlen valamire való biztosító-intézet sem hajlandó tűz esetére biztosítani* és hogy a Rákóczi-uti üzlethelyiséget, éppen úgy, mint az Andrássy-uti hatalmas áruházat csak hosszas szaladgálások, kínálgatások után és csak tizedrangú intézeteknél tudták a tulajdonosok úgy, ahogy aszekurálni. A Rákóczi-uti Párisi Nagy Áruház borzalmas pusztulása idején az *Osztrák Elemi biztosító* társaságnál volt tűzkár ellen biztosítva. A rémes tragédiák lejátszása után ez a biztosító-társaság különféle nehézségeket támasztott a kár becsülésénél és a kárösszeg folyósításánál. Arra hivatkozott, hogy a bevallásnál nem volt minden rendben; Goldbergeréknek nem volt joguk löport, tűzijátékot, rakétát, stb. oly óriási mennyiségben raktáron tartani, mint amennyi a tűzvész idején felhalmozva volt.

Ezzel és még egy esomó egyéb kifogással állott elő a társaság. A kártérítés ügye pörre is került, melynek folyamán azonban a felek 560.000 korona kártérítési összegben kiegyeztek. Az új, modern Andrássy-uti áruházat természetesen szintén biztosítani kellett tűzkár ellen. Goldbergerék végigháztalták az összes magyarországi és ausztriai biztosító intézeteket s csodák-csodája a hatalmas objektum biztosítására a monarchiában egyetlen-egy társaság sem vállalkozott. Mindenesetre különös, hogy a főváros illetékes hatósága által közbiztonsági és tűzveszélyességi szempontokból teljesen megfelelőnek talált áruház tűzkár elleni biztosítására egyetlen komoly intézet sem reflektált. Csodálatos, egyöntetű eljárás ez azoktól a társaságoktól, amelyek például a pozsonyi Nobel-dinamitgyár, a csepeli töltény-gyár és ezernyi más kockázatos gyári biztosítások után versengve törtek magukat.

A Párisi Nagy Áruház biztosításának ügye így került a világpiaçra s hosszas keresgélés után akadt egy angol intézet: a londoni *Lloyd Corporation*, amely a szerződést egy esztendőre megkötötte. Meg kell jegyeznünk, hogy a londoni Lloyd a legelszántabb európai intézet, amelynek cégében találóbb volna a fogadási iroda, mint a biztosító intézet jelzése. Ez a társaság biztosította többek közt a Mörice-majom életét és Kubelik mutatóját — amerikai körutjára. Sőt arról is hallottunk, hogy ez a társaság a londoni koronázás alkalmával a tribün és egyéb alkalmi vállalatokkal biztosítást kötött az eső ellen! Szóval ez a londoni társaság biztosította a budapesti Párisi Nagy Áruházat. A szerződés ez évi február 19-én járt le és hihetetlen ugyan, de ez az elszánt, mindenre kapható társaság *nem hosszabbította meg a tűzbiztosítást!*

Ujabb házalások után, a szakkörök legnagyobb meglepetésére, ismét akadt azonban vállalkozó a kockázatos üzletre: a *lipesei tűzbiztosító társaság*, melynek magyarországi ügynöke *Horváth Gyula* ütötte nyelbe a „sziros” üzletet. Ez a lipesei társaság most nagy biztatások és rábeszések között keres oly hátor vállalkozókat, akik ebből a félelmetes kockázathoz részt akarnak venni. Ugy tudjuk azonban, hogy sem a budapesti, sem a bécsi piacon dolgozó szolid biztosítók közül egyik sem kért a díesőségből.

Három öngyilkosság.

(Az ápolónő, a magánhivatalnok és a számellenőr)

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, április 5.

Tegnap este a Vörösmarty-utca 75. számú háznak harmadik emeletéről az udvarra vetette magát *Schafferik Gizella* huszonnyolcszötendős ápolónő és halálra zuzta magát. A szerencsétlen teremtés szerelmes volt egy nálánál tíz évvel fiatalabb nyomdai gépmeisterbe és ez a szerelem okozta halálát.

Schafferik Gizella a Szigony-utcai szemklinikán volt ápolónő s itt ismerkedett meg *Wald Vilmos* nyomdai gépmeisterrel. Csakhamar viszony keletkezett közöttük, aminek következményei mutatkoztak. A leány egyszer a klinikán leugrott egy székről és abortált. Így jöttek rá az orvosok állapotára és elboesátották a klinikáról. Azóta mint magánápolónő tengette életét *Schafferik Gizella*. Legutóbb a Liget-szanatóriumban volt kiegészítő-ápolónő, de nagyon rosszul ment a dolga és *Wald Vilmos* is elhidegedett már tőle.

Tegnap a leány megvárta *Wald Vilmost*, aki a Podmaniczky-utca 39. szám alatt lévő Fővárosi nyomdában van alkalmazva és együtt mentek a Vörösmarty-utca 75. számú ház felé, ahol *Wald Vilmos* lakik. A leány utközben szemrehányásokat tett *Waldnak*, hogy már nem szereti és más leányok után jár. *Wald* a szemrehányásokat nem nagyon sziveltte meg és elutasító feleleteket adott *Schafferik Gizellának*.

Epen ekkor értek a Vörösmarty-utca 75. sz. ház elé. A leány beszaladt a házba, felsietett a harmadik emeletre. Ott fönt átkapaszkodott a korlátlan és leereszkedett az udvarra. Összetört tagokkal, holtan maradt a kövezeten.

Két korábban történt öngyilkosság áldozatát is ma ismerték fel.

A hét elején ugyanis két öngyilkosság történt a fővárosban. Mindkét öngyilkos uri kinézésű ember volt; iratokat azonban, amelyekből kilétfüket meg lehetett volna állapítani, nem találtak náluk. Mindketten a törvényszéki orvostani intézetbe kerültek, ahol ma felismerték őket.

Április elsején egy ó-utcai rendőri felügyelet alatt álló leánynak a lakásán öngyilkosságot követett el egy uriasan öltözött fiatalember. Azonnal meghalt. Az asztalon egy cédulát hagyott, amelyen a következő lakonikus sor volt:

— Tönkretett engemet a kártya!

A holttestet, miután senki sem ismerte, kivitték a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol tegnap felismerték. A szerencsétlen fiatalember *Gábor Miklós* huszéves bankhivatalnok, aki a Sátoraljaújhegyi Hitelbank tolesvai fiókjánál volt alkalmazva. Öngyilkosságának okáról elegendő magyarázatot ad az asztalon hagyott cédula.

A másik öngyilkosság a Király-fürdő egyik kabinjában történt április másodikán. Itt egy jól öltözött férfi lötte agyon magát és meghalt. Eleinte azt hitték, hogy egy vidéki lapszerkesztő, de mivel bizonyosan megállapítani nem tudták, kivitték a törvényszéki orvostani intézet tetemnézőjébe.

Tegnap azután a tetemnézőben felismerte az

öngyilkost a bátyja. Kiderült, hogy *Sauberer Elemér* 34 éves pénzügyminiszteri számellenőr az illető. Öngyilkosságának okáról családja sem sejt semmit, mert beteg nem volt s anyagi viszonyai is teljesen rendezettek voltak.

Tolvaj mágnások.

(Saját levelezőnk től.)

Berlin, április 5.

Wolf-Metternich grófot, a hamiskartyás és szélhámos mágnást tudvalevőleg a napokban szabadon engedték, mert a vizsgálati fogsággal kitöltötte a büntetését. Ez a hetyke gonosztevő a királyi ügyészt, aki őt megvádolta, tegnap lovagias formában felelősségre vonta és mindenáron párbajra akarta kényszeríteni. Azonban az ügyész nem ütötte őt lovaggá, hanem a segédeit elutasította.

A szélhámos gróf kiszabadulása alkalmából most egy berlini lap rendkívül érdekes eseteket mond el a tolvaj mágnások életéből és kalandjaikról.

Az ilyen tolvaj mágnások tavasszal a Riviera környékén esatangoznak, aztán Flórenzből, Rómából, Nápolyból és Abbáziából; nyáron a sok divatos fürdőhelyen, amelyeket fölösleges elsorolni; de elmennek a hamburgi, antwerpeni s a híres lipesei „messe”-re, sőt a nismi-nowgorodi vásárra is. Még Kalkuttába is ép úgy elvetődnek, mint *Shanghai*ba vagy *San-Francisco*ba. Néha öt-hat városban át is elkísérik a kiszemelt áldozatot, valósággal tanulmányozzák az életmódját, viszonyait s aztán hideg vakmerőséggel fognak hozzá a pontos tervük végrehajtásához.

A tolvajgavallérok nemzetközi típusa *Manoleszku* György volt román katonatiszt, aki *Lahovary* hereceg néven beutazta az egész világot s főképp Párisban, Bécsben, Luzernben, Baden-Badenben és Monakóban körülbelül negyedmillió koronányit lopott össze. Csudás eseteit leghitelesebben *Wulffen Erich* német ügyész írta le, aki letartóztatásakor, 1902-ben a vizsgálatot vezette is *Manoleszku* ügyében. Elmondta róla, hogy világos nappal — mint *comme il faut* gavallér — állott be egy-egy kitűnő szállóba s egy pillantásra sem érdemesítette a portást, pincért, szobaasszonyt stb. s ezzel az „előkelő biztossággal minden gyanút el is háritott magáról. Olyan időt választott ki, amikor a vendégek nem szoktak a szobájukban tartózkodni, rendszerint a délelőtti órákat. Bekopogtatott valamelyik ajtón. Ha fölhangzott a „szabad”, akkor pardont kért, hogy rossz helyre tévedt s ha nem kapott választ, gyorsan benyitott. Gyakorlott tekintetével egy-kettőre ráakadt a legdrágább ékszerekre. Búszke volt különben arra, hogy mindig betörő-szerszámok, sőt egyáltalán álkules, vagy ép álszakáll nélkül vagyonokat összeharácsolt. El is hengeg vele az emlékirataiban. Berlini fölmentése után megszökött a harzbergi tébolydából s a közveszélyes elmebetegnek nyilvánított jómadár sorra fosztogatta a drezdai szállókat. Egy kis vigyázatlanság törte a nyakát: a tébolyda kezdőbetűs intézeti ruháját a pamlag alá dugta és ott megtalálták.

Csak a magyar *Fischer* volt *Manoleszku*nál ambiciózusabb férfiú s egyszer érdekes kijelentést is tett erre vonatkozólag:

— Mégis gyalázat, hogy valahány bravuros stikli történt, mind annak a román betyárnak tulajdonították egy időben. Emlékszem, a többi közt Berlinben történt egyszer nagy lopás egy hotelben, ahol jóformán csak fejedelmi személyek és diplomataok szoktak megszállni. Egy óriási értékű igazgyöngyös collier-t loptak el és *Manoleszku* csípték el miatta. Tiltakozott is, de hiába. Az igazi tolvaj annak idején a károsult házaspár szobájában találta a komornyikot s egy diplomatának ad-

ván ki magát, a gazdája után kerdézősködött. Pár szóban odavetette, hogy *Bülow* kancellár megbízásából keresi a külföldi előkelőséget *Mig* aztán a komornyik lesietett, hogy urát a szállóban megkeresse a látogató villámgyorsan elesente a nyakéket. Ez a diplomata pedig — én voltam.

— Elhiszem.

— Hát akkor tessék is az én nevemmel meginni, — fejezte be az önérzetes férfiú.

S itt ne tessék esodálkozni; az a bizonyos sértet művészi hiúság megvan a tolvajvilágban is. Olykor még a vádlottak padján is kitör, noha súlyosabb büntetést vonhat maga után.

Három héttel ezelőtt egy pesti bankigazgató felesége ült a legelőkelőbb berlini hotel írószobájában s vele szemben egy sűrűn lefátyolozott, elegáns hölgy foglalt helyet. Pár perc múlva eltűnt a direktorné pénztárcája, amelyet az asztalra tett — az ilyesmi megrögzött hölgy szokás — a duzzadt ridiküllal együtt pedig a fátyolos dáma is eltűnt.

Hogy ki volt? Az első magyar nőimitátor, a vékonyhangu *Szilágyi Károly-Karolára*, aki a régi vurstliban, a budapesti Hőkön-színházban primadonnáskodott. A minikre-elmélet teljesedett-e be rajta, vagy eredendő természete lört ki — azt nem tudni, csak annyi kétségtelen, hogy idővel megunta a nőket és a beteg szerelem lovagjai közé szegődött, lassanként pedig notórius „*Puppenjungo*”-vá zöllött a berlini *Eulenburgok* között. Amikor ráuntak már — a vénülő kokottok tragédiája volt ez is — akkor kezdte a tolvajmesterséget. Ő volt a szálló fátyolos hölgye, de már addig bekalandozta a kontinens legtöbb fővárosát. Súlyos büntetést kapott — öt évi fegyházat — mert az elfogatásakor kilenc idegen pénztárcát találtak a bőröndjében.

Meghalt a felesége után

— Barabás Béla gyásza. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, április 5.

Albisi Barabás Péter magyar királyi államrendőrségi nyugalmazott detektív-felügyelő-helyettes, a budapesti állami gyermekmenedékhely tisztviselője tegnap este életének ötvenkötödik évében meghalt.

Barabás Péter, aki *Barabás Béla* dr. országgyűlési képviselő öccse, 1885. óta volt az államrendőrség tisztviselője. Mint irnok került a testülethez és nagy rendőri képességeivel hamarosan tekintélyes pozíciót vívott ki magának. Ő volt az, aki most oly nagyarányú országos bűnügyi nyilvánartás alapjait megvetette. 1892-ben kineveztek detektívfelügyelő-helyettesé és számos nagyszabású szövevényes bűnügy kiderítésében vett tevékeny részt. Gyöngye szervezete azonban nem bírta a fokozott munkát, megvált a detektív osztálytól és a bűnügyi osztályban, majd későbbben a közigazgatási osztályban lett előadó. 1898-ban *Nemesis* címmel brosurát adott ki, amelyben *Sélley Sándor* volt főkapitányt és több főtisztviselőt súlyos vádakkal illett. Akkor fölhivták a vádak igazolására, de ez nem sikerülvén, *Barabás Péter* nyugdíjazták.

Azóta az állami gyermekmenedékhely tisztviselője. Halála tragikus körülmények között történt. *Barabás Péter* huszonhat esztendő óta nős. Felesége hosszú szenvedés után három nappal ezelőtt meghalt. *Barabás Péter*, aki rajongásig szerette a feleségét, a csapás ágyba döntötte s meg is ölte. Tegnap délután, amikor feleségét temették, *Barabás Péter* meghalt. Temetése szombaton délelőtt tíz órakor lesz a rákoskereszturi új köztemető halottas házából.

HIREK.

Sármezey Endre —

Lészay Ottóról.

— Nincs bünrádi feljelentés. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 5.

A felszámolás előtti nehéz időköt élő Benoid-gyári részvénytársaságról a napokban az a hír terjedt el, hogy a vállalat igazgatósága bünrádi feljelentést akar tenni a volt vezérigazgató, Lészay Ottó ellen, minthogy olyan szabálytalanságokat észlelt a könyvek átvizsgálásánál, amelyek a bünyügyi eljárást teszik szükségessé. Amint ismeretes, Lészay Ottó könyvmű és önkényes eljárását a vállalat vezetésében az igazgatóság a közgyűlés elé terjesztett jelentésében hivatalosan elismerte, azonban idáig a komolyabb, büntető eljáráshoz vezető lépésekről nem volt szó.

A most elterjedt hírekre vonatkozólag a Benoid-részvénytársaság ügyésze, Mandl Vilmos dr. határozottan kijelentette, hogy ő nem tett feljelentést Lészay Ottó ellen és nem is kapott olyan utasítást igazgatóságától, hogy feljelentést tegyen az Amerikába vándorolt volt vezérigazgató ellen.

— És nem is szándékoznak feljelentést tenni?

— Kérdeztük, amire Mandl ezt felelte:

— Kérem én nem láthatok a jövőbe.

Sármezey Endre, a vállalat igazgatósági elnöke és vezérigazgatója pedig így nyilatkozott:

— Ma jöttem haza Budapestről, ahol a Benoid ügyeiben jártam el. Az igazgatóság tagjaival is értekeztem, de formális igazgatósági ülés nem volt. A Benoid-gyári részvénytársaság könyveinek átvizsgálása még nem fejeződött be. Mint azt a részvényesek közgyűlése előtt is kifejtettem, óriási munka a szétágazó munkák, vállalkozások átvizsgálása, amely most arra is kiterjed, hogy hol érték a vállalatot a nagy veszteségek. Szabálytalanságokat találtunk mindjárt a könyvek átvizsgálásának megkezdésekor és azóta is, de arról, hogy a volt vezérigazgató ellen milyen eljárást kérjünk, nem határozott még az igazgatóság. Azt hiszem, nem is lesz szükség ilyen elhatározásra.

— **Időjárás.** Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése. Jólát: Változékony, szeles, hűvös idő várható, sok helyen, főleg északon és keleten esővel. A hőmérséklet Budapesten délben 10.3 C. fok.

— **Feltámadási körmenet.** Jézus feltámadásának ünnepét illő áhitattal ünnepli a keresztény világ. A kat. egyházban ős időktől nagyszombat este szokták megtartani a feltámadás emlékére szentelt szertartásokat. A minoriták templomában este 6 órakor veszi kezdetét a szertartás, mely után körmenet lesz az oltári szentséggel. A körmenet a templomból kiindulva az Andrásytéren Széchenyi-utcáig halad, ahol a tér másik oldalára fordul át és a vármegyeház előtt elhaladva a Szentháromság szobrot megkerülve tér vissza a templomba. A körmeneten a hatóságok és az összes kat. intézmények testületileg vesznek részt. A baldachiumot az ipartestület vezetője és tagjai viszik. A körmenetre a hatóságok a szentsír előtt, az Oltáregyesület tagjai a szentélyben, a kongreganisták a sekrestyében, a kat. kör tagjai pedig a minoriták udvarán gyülekeznek. A plébániahivatal kéri mindazokat, kiknek lakása előtt, a körmenet elhalad, sziveskedjenek az időre ablakaikat kivilágítani.

— **Változások a tábornoki karban.** Bécsi tudósítónk jelenti: A tábornoki karban a legközelebbi időben jelentősebb változások lesznek. A bécsi hadtestparancsnok Wersbach-Hudamar lovag, lovassági tábornok, nyugalomba vonul és helyét Zigler Alfréd lovag, gyalogsági tábornok, Kassai hadtestparancsnok foglalja el. Baracits Szevtozár altábornagy zágrábi honvédkerületi parancsnok kerül a kassai hadtest élére. Savij Cato altábornagy a krakkói hadtestparancsnok helyettese nyugalomba vonul és helyébe Stürgkh József gróf vezérőrnagy, brünni dandárparancsnok kerül. Tengler Tivadar altábornagy, a vartüzérség felügyelője, megváltik állásától és utódja Benda Adalbert tábornok, krakkói várparancsnok lesz. Évek óta nem történt meg, hogy várparancsnoki állásból kerüljön valamelyik tábornok magasabb vezető helyre, mert ez állás rendszeren a nyugalomba vonulás előtt az utolsó tényleges alkalmazás szokott lenni. Pill Ferenc vezérőrnagy a serajevói várparancsnok szintén nyugalomba vonul.

— **Menekülés a cenzura elől.** Zágrábról jelentik: A Pokret, a horvát-szerb koalíció organumának és a Szlobodna Riecs, a szociáldemokraták lapjának szerkesztője a legközelebbi jövőben átköltözik Budapestre s a lapok, hogy elkerüljék az előleges cenzurát, ott fognak megjelenni. Ugyanígy tesz a Neues Tagblatt is, amely Leibachban fog megjelenni.

— **Andrássy Katinka grófnő,** Andrássy Gyula gróf volt belügyminiszter mostoha leánya, ki nem régebbe egy revolverrel meglötte magát, ma teljesen gyógyultan hagyta el a Herzel szanatóriumot.

— **Kik pályáztak az elaggottak menhelyének építésére.** Spitzer Ignác hagyatékából az elhunyt akaratahoz híven az aradi zsidóhitközség az elaggottak számára menhelyet fog építeni. Az építésre vonatkozó ajánlatokat ma bontották fel. Öt aradi építész pályázott és a következő összegű ajánlatokat tettek: Szántay Lajos 160.000 korona, Fodor és Reisinger 137.000 korona, Steiner József 134.000 korona, Fenyves Károly 133.000 korona, Takacsvits Emil 120.000 korona. Hogy kit bizzanak meg az építéssel, a felett ma még nem határoztak, mert az építészeti bizottság számára tartják fenn a döntést.

— **A református templom** a husvéti ünnepek alkalmával első napon délelőtt, a hívek óhajlására, két istentiszteletet fog tartani, még pedig mindkettő urvacsoaraosztással. Az első kezdetét veszi nyolc, a második tíz óra után.

— **Merénylet a cárné ellen.** Szentpétervárról jelentik: Rejtélyes merénylet tartja izgalomban a pétervári udvari köröket. A cárnének van egy igen értékes gyöngysora, amely az utóbbi időben nagyon sokat veszített fényéből és homályosodni kezdett. Van az orosz fővárosban egy leány, aki valami titkos szer segítségével az elhomályosodott gyöngyöknek vissza tudja adni eredeti fényüket és ragyogásukat. A cárné átadta ennek a leánynak az értékes nyakéket és az tényleg vissza tudta szerezni a gyöngysor eredeti fényét. Nagy volt a cárné öröme, de nem tartott sokáig, mert néhány nap múlva újra elhalványult a nyakék és a cárné nyakán kiütések támadtak. Azonnal megvizsgálták vegyileg a gyöngyöket és kitűnt, hogy azok átható erős méreggel vannak bevonva. A rendőrség azonnal megindította a legérélyesebb vizsgálatot és Oszipovszky Mária, akit a nyakék volt, letartóztatták.

— **Jubiláló napilap.** Torontálvármegye egyetlen napilapja, a Nagybeeskereken megjelenő Torontál tegnap töltötte be fennállásának negyvenedik évfordulóját. A magyar sajtó történetében negyven esztendő hosszú idő. Ugyiszólván idegen talajon, a más — akkor még bizony ellenséges — nemzeti-ségek közepette tüzte ki ez előtt negyven esztendővel a Torontál a magyar sajtó lobogóját, hogy a nyitányosság, a nyomtatott betű óriási erejével szolgálja a közt, a magyar nemzet, a magyarság érdekeit s bátran, szilárdan küzdjön a magyar kultúra fejlesztéséért. A Torontált a Pleit Fer. Pál cég alapította Balázs Frigyesel, a vármegye akkori közéletének általánosan tisztelt, tevékeny munkás tagjával s Balázs Frigyes felelős szerkesztésében indult meg a lap, mint „Vegyes tartalmu hetilap.” Balázs Frigyes mellett még Vuchetich Endre jegyezte az első számot mint főmunkatárs. Husz esztendővel ez előtt, 1892-ben alakult át a Torontál napilappá és ezen idő óta áll a lap élén Brájer Lajos dr., előbb mint felelős szerkesztő, most pedig mint főszerkesztő. Ugyan- csak most van tíz esztendeje annak, hogy Somfai János, a Torontál felelős szerkesztője, a lap kötetlékébe lépett.

— **Uj műépítész.** Rác Emil, Reusz Mór aradi ceetszesgyáros fia, ki néhány évvel ez előtt a budapesti műegyetemet elvégezte és azután hosszabb ideig külföldi tanulmányokat folytatott, a napokban Budapesten építészeti irodát nyitott.

— **A zsinagógából.** A templomi előjáróság ezennel köztudomásra hozza, hogy a mai naptól fogva a további intézkedésig az esti istentisztelet félhét órakor kezdődik. Hétfőn (e hó 8-án) délelőtt az istentisztelet félhét órakor kezdődik. Kedden mázkir, ugy a háromnegyed hét órakor reggel, valamint a délelőtt félhét órakor kezdődő és hitazonklattal kapcsolatos istentisztelet keretében leszen.

— **Tragédia egy bécsi magyar családban.** Bécsből jelentik: A Margaretenhofban mult éjjel megrendítő családi tragédia történt, amelynek okát még nem tudják, Pintér Lajos, az Egyesült Villamos Részvénytársaság igazgatóhelyettese, itt lakott feleségével, a kivel a leggyöngyöbb családi viszonyt tartotta fenn. Pintér az éjjel revolverből kétszer rálőtt a feleségére, azután a maga fejébe röpített egy golyót. Pintér azonnal meghalt, felesége súlyosan megsebesült. Pintér 1861-ben Abonyban született s feleségével, Zsófiával, a legboldogabb házasságban élt. Anyagi helyzete a lehető legjobb volt s mindenki jókedvű, tréfalkozásra hajló embernek ismerte. Gyermeke nem volt. Feleségét ma reggel álmából egyszerre két lövés riasztotta föl; úgy tetszett neki, mintha nyakában valami megpattant volna. Széjjelnézett s a felhomályban meglátta férjét, aki a szomszéd ágyban feküdt, Pintérné kirohant a konyhába, felköltötte cselédjeit, akik besiettek a hálószobába s ott látták Pintért, aki koresztül lőtt halántékkal, a revolvert kezében tartva, az ágy mellett feküdt. Az orvosok már csak a halál bekövetkezését tudták megállapítani. Az asszonyt szanatóriumba vitték, ahol az egyik golyót még ma ki vették. Állapota nem föltétlenül veszedelmes. Pintér az utóbbi időben sokszor szenvedett szédülésben és tettét valószínűleg ideges rohamában követte el. Idegessége miatt nagyobb tengeri utat akart tenni s erre az utra már meg is váltotta jegyét.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru Bing Ernő aradi születésű budapesti lakos családi nevének „Bene” névre kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Adomány.** Engel Gyula az Aradi Kereskedők Köre házépítési alapjára 10 koronát adományozott. Az adományért ezuton is hálás köszönetet mond az elnökség.

Rövid svéd imitáció
Hosszu száru svéd
imitáció.

női keztyűk

70 — 90 — 110 — 130

120 — 130 — 140 —

fehér, fekete, drapp, champagne, szürke színekben

Bársony Andornál, Szabadság-tér 17. sz.

— **Pórujárt cigányzenészek.** Tudvalevőleg a cigányok sztrájkja Temesvárról indult ki, ahol később a kávéosok és zenészek között olyan megállapodás történt, hogy a zenészek személyenként kettő, a primások négy koronát kapnak. Idáig a dolog rendben lett volna, azonban az utóbbi napokban a cigányok ama szomorú tudatra ébredtek, hogy ők *ezelőtt többet kerestek.* Nevezetesen a kávéosok a cigányoknak megadott kívánalmakkal egyidejűleg felemelték az árakat, ennek pedig az lett a következménye, hogy a közönség, bár továbbra is hű maradt kávéházához, mégis ritkábban látogatta és emellett *mellőzték a borraralót.* Most a temesvári cigányok ott tartanak, hogy visszasírják a régi állapotot és mindenáron fel akarják bontani a megállapodást, mert — mint mondják — *azelőtt sokkal többet kerestek, mint most.* Mit szólnak ehhez az aradi cigányok, akik a sztrájk mellett még mindig kitartanak?

— **Lázítás a tripoliszi háború ellen.** Kelemetlen kalandja volt március 28-án Tripolis kikötőjében a Fiuméből érkező *Indeficienter* teherszállító gőzösnek. A hajón ugyanis az olasz királyi ház és a tripoliszi hadjárat ellen lázító manifesztumokat találtak és ezért az olasz hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak a hajó parancsnoksága ellen. A mikor az *Indeficienter* Bengáziban és Kyrenaikában való kirakodások után Tripoliszba érkezett, az áru alatt kirakodás és hajóvizsgálat közben egy csomag kiáltványt találtak, mely a katonákat a szavójai uralkodóház ellen lázította. Az igazító nyomtatványokat Fiumében csempészhették a hajóba, mert itt néhány hónappal ezelőtt teljesen hasonló nyomtatványok voltak forgalomban. Az *Indeficienter* parancsnoka rögtön elrendelte a veszedelmes nyomtatványok elégetését; néhány manifesztum azonban mégis eljutott valahogyan a szomszédos olasz vitorláshajókra, amelyeknek legénysége szétlépte a nemzeti büszkeségüket sértő nyomtatványokat. Az egyik vitorlás hajómestere a foszlányokat elvitte a katonai parancsnoksághoz, amely szigorú vizsgálatot indított meg. Az *Indeficienter* tisztjeit és legénységét hosszasan vallatták, de végre megállapították, hogy őket nem terheli semmiféle felelősség, mert a lázító nyomtatványokat a legnagyobb valószínűség szerint Fiumében csempészte rájára egy kikötő-munkás.

— **Titokzatos öngyilkosság.** Ma reggel hat órákor azt jelentették a gáji rendőrségnek, hogy *Mogorán* Dávid hatvankét éves gazdálkodó a házában udvarán háshalotta magát, a golyó áthatott testén, hozzátartozói bevitték a szobába és miközben az ágyba fektették, meghalt. *Ramer* István rendőrkapitány és *Bloch* Manó dr. helyettes kerületi orvos jelentek meg a Trefort-utca 62-ik számú házban és megállapították, hogy az udvaron levő faskamra mellett esett össze *Mogorán* és mikor kiérkezett a hatóság, egy revolver az ajtó előtt hevert. Az elhunyt hozzátartozói és az udvarban lakó vallomása alapján a rendőrkapitány jegyzőkönyvbe vette, hogy öngyilkosság történt és a hatvan éves ember azért lőtte magát agyon, mert tudóvész volt. A bünygyi osztályon azonban feltűnőnek tartották azt a körülményt, hogy soha revolvert az öreg embernek házában senki nem látott és felesége maga is azt vallotta, hogy nem tudja mi módon került az ölé szerszám férje birtokába. Valószínű — ugymond, — hogy már régebben készült az öngyilkosságra és a revolvert valahol rejtette és mikor ma reggel felkelt az ágyból és távozott a szobából, akkor vette elő a rejtett helyről. Vajon ez megfelel-e a tényeknek, vagy pedig nem öngyilkosság, hanem bűntény történt-e, ezt megállapítandó az aradi rendőrség megindította a nyomozást.

— **Meghalt az édes-pálinkától.** *Özv. Erku* Jánosné az aradi Csutora-utca 7. szám alatt lakó napszámosnő nyolc éves Valéria leánya tegnap este hirtelen elhunyt. Az orvosi vizsgálat szerint a halál oka nem volt megállapítható és ezért elrendelték a hulla boncolását. A házbeli vallomása szerint a leány tegnap délután négy órákor lett rosszul, orvost nem hívtak hozzá, orvosságot nem adtak neki, mert az anyjának nem volt egy fillérje sem, hanem az egyik szomszédasszony 16 fillérért hozatott édespálinkát és azt akarták megitatni a gyermekkel, aki gyomor és fejfájásról panaszkodott. Alig ivott azonban egy-két kortyot, hátrahanyatlott az ágyban és meghalt.

— **Rejtelmes gyilkosság.** *Budapestről* jelentik: A fővárosi rendőrség titokzatos gyilkossági ügyben nyomoz. *Bauer* Józsefné napszámosnő arról tett jelentést egyik rendőrnek, hogy ismerőse, *Vlatinics* Nándor 64 éves ácsmester eltűnt. *Bauer* né ma fölkereste *Vlatinics*ot Váci-ut 193. számú házban levő pincelakásán, de a lakást zárva találta. Már nyugodtan távozni akart, amikor a lépcsőről visszatekintve az ablakon át belátott a szobába és azt vette észre, hogy ott nagy a rendetlenség. Amikor figyelmesebben benézett, a homályos ablakon véryomokat is látott. *Bauer* né ekkor a sarki rendőrhöz sietett, aki feltörette a pincelakást. A szűk oduban óriási felfordulást találtak. Az össze-vissza dobált butorokat és a földet barnuló vérfoltok szennyezték be, de *Vlatinics*nek, illetve holttestének nyoma sem volt a szobában. A rendőrség most abból a föltevésből indul ki, hogy az ácsmester holttestét gyilkosai, akik nyilván heves dulakodás után végeztek *Vlatinics*eszel, elhureolták, vagy elrejtették. A nyomozást megnehezíti, hogy *Vlatinics* Nándor már négy nap előtt eltűnt és azóta gyilkosainak is alkalmuk volt az áruló nyomok eltüntetésére.

— **A malac a magyarosítás szolgálatában.** *Dévaról* jelentik: Sajátságos alapítvánnyal állott a magyarosítás szolgálatába *Cs. László* dúsgazdag földbirtokos. Értesítette a lapusnyaki elemi iskola igazgatóját, hogy minden év szeptember havában két pompás fajmalacot ajándékozz az iskola román ajku tanulói közül azoknak, akik leggyakrabban használják a magyar nyelvet. Az első két malacot már el is küldte az iskolának, melynek tanulói között nagy versengés indult meg a malacokért.

— **Japán laktozás** alkalmas husvétii ajándék. *Kotányinál*, *József főherceg-ut* 3. kapható.

— **Ázsiai állapot az Orcy-utcában.** *Lapunk* tegnapielőtti számában szóvá tettük azokat a tarthatatlan állapotokat, amelyek a külvárosban uralkodnak. E városrészek utcái (és itt első sorban az Erzsébet-város jöhet szóba), a sártenger miatt hónapokig teljesen járhatatlanok. Ma egyik olvasónk közli e hírünkre vonatkozólag, hogy ezért nem szükséges az Erzsébet városba menni, itt van a Főút közvetlen közelében az Orcy-utca a legélénkebb és legforgalmasabb utcák egyike, és az esztendőnek hat hónapján keresztül *kocsin megközelíthetetlen.* Március hónapban három ízben volt temetés az utcában és mind a három ízben a halottas kocsit a szomszédos utcáig mehetett és a halottas háztól a kocsig gyalogszerrel kellett vinni a koporsót.

— **Katona-zene.** Ma este az ujonnan alakított „Fehér Kereszt”-kávéházban a 33-ik gyalogezred 16 tagból álló simphonikus zenekara válogatott műsorral — melyben több elsőrendű cigány zeneszám foglaltatik — hangversenyez. Kezdeté 9 órákor. 2057

— **A fővárosi lapok husvétii számára** előjegyzéseket elfogad *Weisz* Leó könyv- papír-, zeneműkereskedő (Minorita-palota). A várható nagy torlódásra való tekintettel ajánlatos az előjegyzéseket már szombaton eszközölni.

— **Álarcos szerelem.** Pénteken kellett volna bemutatni az Uránia színház nagy szenzációját, *Honoré de Balzac* örökbecsű darabját az Álarcos szerelmét. Berlinből nem jött meg kellő időre a kép, így csak szombaton lesz meg a nagyjelentőségű bemutató. A lapok ismertették már a gyönyörű darab meséjét, így csak arra akarunk rámutatni, hogy *Balzac* csapongó fantáziájának életet adott ebben a képben a legzenialisabb rendező és a rokonszenves de *Prevolnok* szerencsésen végződött szerelmi kalandja sokáig fog minden néző emlékezetében maradni. Párisban és Berlinben több mint ezer előadást ért ez az első *Balzac* mozgófénykép, mely méltó a halhatatlan regényíróhoz és örökszép regényéhez az Álarcos szerelemhez. A remekművet szombaton és vasárnap mutatja be az Uránia. 175

— **Legelegánsabb ékszertárgyak** célszerű emlék és ajándéknak *Igaz Sándor elsőrendű óra és ékszer üzletében vásárolhatók Arad, Andrassy-tér. Telefon 321.*

— **Zigomár II.** husvét hétfőjén bemutatkozik az Uránia közönségének. Nagyszerű lesz ez az új bevonulás, leleményességben, vakmerőségben csodálatos kalandjaiban egyedül álló ez a *Zigomár*. Az Uránia büszke lesz erre a *Zigomárra*, aki jő és meghódítja az aradi publikumot is. 176

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 1-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: *Született:* *Holló* Miklós szobafestőnek Éva nevű leánya. *Farkas* Zoltán dr. törvényszéki jegyzőnek Gyula nevű fia. *Dudás* Imre szobámesternek Imre nevű fia. *Kosich* Károly lakatosnak Julia nevű leánya. *Kiss* István kocsirendezőnek László nevű fia. *Szabó* Sándor vármegyei tisztviselőnek Gizella nevű leánya. *Meghalt:* *Dani* Antal 60 éves napszámos. *Hangyák* János 56 éves kovács. *Özv. Erdős* Jánosné 76 éves magánzónő. *Házasságot kötött:* *Ehrbahr* János zongorahangoló *Weisz* Etelkával.

— **Imakönyvek és husvétii képeslevelezőlapok** *Kerpel* Izsónál.

— **Elite és Revue Parisienne** párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható *Juhász és Társa* modern könyvesházában *Andrassy-tér* 16. sz.

— **Petrass Sári,** a Berlinbe költözött nagy művésznő, lelkes terjesztője a dr. *Biró* Iéle „*Havas* Gyopár Crém”-nek, melyből postacsomagként is rendel. Ugylátszik hogy a *Parisban* is kitüntetett arcszépítő mégis csak jobb a külföldi szereknél. 5098

— **Husvétii tojásokból** legnagyobb választék és legolcsóbban lesznek elárusítva. *Fischer* Mór üveg, porcellán és diszmtáru üzlete *Arad, Andrassy-tér* 20. Városi és megyei telefon 568. sz.

— **Gőzfürdő nők részére.** A Tökölly-téren levő „*Opre*” gőzfürdőben nők részére *hétfőn és pénteken* d. u. 8—6. gőzt adnak. Férfiak részére naponként reggel 5-től d. u. 1 óráig, *klubok, egyletek tagjai, katonaság, rendőrség* 70 fillert fizet. A gőzfürdőt teljesen átalakították és ujonnan rendezték be. 10 drb. abonoma jegy 8 kor. 1597

— **Revue Parisienne.** Nagy tavaszi divatalbum 2 kor. *Saison Parisienne* tavaszi divatalbum 1 kor. 50 fill. Kapható *Aradon Ingusz I. és Fia* cégnél *Weitzer* János-utca.

6918.

Kötött cérna
Cérna áttört
Selyem mouslin

női harisnya

1.— korona.
1.—
1.50

az összes elképzelhető színekben.

Bársony Andornál, Szabadság-tér 17. sz.

596.

Igen tisztelt vevőinket és az úri hölgyközönséget értesítjük, hogy
1783: a legegészségesebb eredeti

bécsi és párisi kalap modell újdonságaink

szép választékban megérkeztek, melyeket legjutányosabb árban árusítunk el.

== Kész gyászkalapok és gyermekkalapok nagy választékban. ==

Szives látogatást kérünk kitünő tisztelettel:

SCHWEIGER ÉS BÉKÉSI

női kalap divatterme

Arad, Andrassy-tér 20. (Útvarban)

TARKASÁGOK.

(A sértés oka.) A napokban történt ez a jelenet az aradi járásbírósnál. Egy kereskedő volt a vádlott, akit a kocsizacc miatt panaszolt be, mert rettenetesen arca ütötte.

A feldagadt képű panaszos síró hangon mondta a tárgyaláson.

— Kérem, tekintetes bíró ur, nem elég, hogy ez az ember kétszer fölönvágott vasmarkával, hanem mikor az ütésektől majdnem elájultam, még gazember legyencnek is nevezett.

A bíró esodalkozva fordult a vádlottnak:

— Nem értem, miért tette ezt? Nem elég, hogy összepofózta, hát még külön is megsértette. Miért.

— Meg akartam magamat nyugtatni — mondta a vádlott.

— Ezt nem értem — felelte a bíró — magyarázza meg ezt a rejtélyes dolgot.

— Hát kérem, én csakugyan pofon vágtam ezt a csunya állatot. Vagyis inkább fültövön ütöttem. Erre olyan pofát vágtam, mint aki megsiketült. Megakartam magamat nyugtatni, hogy csakugyan megsiketült-e és ezért legyzemberoztem. Ő erre azt felelte: „Megállj, ezért külön megbüntettek a járásbírósnál.” Én ekkor nyugodtan eltávoztam. Biztos voltam benne, hogy nem siketült meg.

(Kétféle munka.) A nagypénteki koldusok közül a detektívek bevittek egy erőteljes iparossegédet, aki a féllábát olyanformán kötözte be, mintha sánta volna. A detektívek azonnal felfedezték, hogy az illető alkoldus és szépen betértek a rendőrségre. Amikor megmozdították, a zsebe tele volt tíz és husz fillérekkel.

— Hiszen maga egész vagyont összekoldult — mondta neki a kihágási bíró.

— Nem igazán kérem.

— És miért tette ezt? Hiszen maga olyan erős ember, akár egy vasgyuró. A két keze olyan erős, mint az acél.

A koldus bőfesen felelte:

— Azért kérem, mert egy fél nap alatt ezzel a bekötött féllábammal többet keresek, mint két nap alatt a két karommal.

(Akinék kétszáz ezer koronája van.) A korszón két fiatalember sétált. Az egyik már hónapok óta keresi ama nőt, akit ő az oltárhoz vezetne s aki őt ki vezetné az uzsorások karmai közül.

— Nézd csak ezt a nőt — mondja neki a barátja és a körző tulsó oldalára mutat — az neked való. Annak kétszáz ezer korona hozománya van.

A partivadász erre elfordította a fejét.

— Miért nem nézed meg azt a nőt?

— Basatom, akinék kétszáz ezer koronája van, már meg se kell nézni. Látatlanban el lehet venni.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A gabonaüzlet husvétkor. Ha az idei husvét egy héttel korábbra esik, úgy azt hihették volna, hogy tulajdonképpen csak karácsony ünnepe köszöntött be, mivel a hét elején az időjárás jellegzetesen még teljesen téli volt. Amennyiben nagy pelyhekben hullott le a hó és amerre tekintettünk, fehér volt a táj. Szóval míg fekete karácsonyunk volt, kárpótlásul majdnem fehér husvétot kaptunk, noha az idő még ma sem illeszkedik az évszakhoz, mivel ezidő szerint is meglehetősen hűvös van. Tehát amint látjuk, az idő rendellenes volta ismételtén katasztrófával fenyegeti a mezőgazdasági állapotot. Míg a szeszélyes április hónap hű maradt nevéhez és eddig is — e pillanatban kiszámíthatatlan károkat okozott, fellelte kívánatos lenne, hogy az időjárás menetében ezután gyors változás álljon be és a kedvezőtlennek bizonyult hideg időt a jótékony enyhe tavaszi napok váltsák fel, hogy ezáltal a vetésnek sikeres fejlődése biztosítható legyen. A gabonaüzlet irányzata az utóbbi időben állandóan lanyha volt, csupán a hét vége felé fordult némileg kedvezőre a szeszélyes időjárás hatása alatt.

— Az aradi piac árai. 1 drb. saláta 1-10 fillér. 1 drb. kalarabé 2-16 fill. 1 drb. kelkáposzta 4-12 fill. 1 drb. tök — fill. 1 kötés retek 6-14 fill. 1 drb. uborka 50-60 fill. 1 drb. zöldpaprika — fill. 1 kgr. spenót 12-14 fill. 1 rakás sóska 4-10 fillér. — paradicsom — fillér. 1 kgr. burgonya 8-12 fill. 1 drb. káposzta 12-50 fill. 1 kötés zöldhagyma 2-3 fill. vörshagyma 4-6 fill. 1 kötés foghagyma 6-40 fill. 1 kötés zöldség 4-30 fill. 1 drb. zeller 2-20 fill. 6-7 drb. tojás 40 fill. 1 liter tej 26-32 fill. 1 csomó tehénturó 10-14 fill. 1 liter tejfel 120-140 fill. 1 kgr. vaj 300-350 fill. 1 drb. csirke rántani 150-220 fill. 1 drb. csirke sütni 200-280 fill. 1 drb. tyúk 240-320 fill. — káppan — fillér. 1 drb. sovány ivra 350-500 fill. 1 drb. kövér liba 800-1200 fillér. 1 drb. sovány kacsa 220-300 fill. 1 drb. kövér kacsa 500-700 fillér. 1 drb. pulyka 800-1200 fill. 1 drb. katiol 20-60 fill. 1 kgr. fehér kenyér 30 fill. 1 kgr. barna kenyér 26 fillér. 1 kgr. marhalus eleje 152 fill. 1 kgr. marhalus hátulja 176 fill. 1 kgr. pelesenye 192 fill. 1 kgr. borjúhús 200 fillér. 1 kgr. borjúszelét 240 fill. 1 kgr. sertés-hús 192 fill. 1 kgr. sertéskaraj 200 fill. 1 kgr. sertés zsír 176 fillér. 1 kgr. szalonna 172-240 fillér. 1 kgr. bárányhús 200-240 fillér.

Nagypénteken a budapesti tőzsde szünetelt.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1912. április hó 6-án:

Nincs előadás.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma szombaton, 1912. április 6-án:

1. Dsungenl lakói. Remek természetutáni felvétel. — 2. A pásztorleány. Amerikai cowboy dráma. — 3. A nevelőnő haja. Vigjáték. Sláger. Amerikai kép. — 4. Vénus. Társadalmi dráma 2 felvonásban. — 5. Egyforma két kalap. Kacagató.

Az előadások kezdete délután 8/6 óráig folytatódva 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor. I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill. Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Baró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma szombaton, 1912. április 6-án:

1. A reklámbördő felesége. Humoros. — 2. A gyermek pisztoly. Kacagató. — 3. Az álarcos szerelem. Dráma 3 felvonásban.

Az előadások kezdete 1/6 óráig kezdve este 11 óráig. — A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni. — Minden előadásban katonazenekar játszik. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

NYILTTÉR.*

GYÖRGY

NŐI FELÖLTŐ-ÁRUHÁZA

ELEGÁNS

ANGOL RAGLÁNOK,

SELYEM- ÉS

ETAMINE-KÖPENYEK,

POSZTÓ FELÖLTŐK,

LEÁNYKA-KABÁTOK,

GYERMEK-KABÁTOK,

ANGOL COSTUMEOK,

TROTTEUR-COSTUMEOK,

LEÁNYKA-COSTUMEOK,

DIVATALJAK.

SZABOTT ÁR.

SAJÁT MŰHELY.

TELEFON 855.

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 8. SZÁM.

A MINORITA-TEPLOMMAL SZEMBEN.

Tavaszi újdonságok

C Z I P Ő

különlegességekben már megérkeztek!!

Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK.

Egységárban.

K 16.50 és K 20.50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad-Temesvár kaphatók.

Képes árjegyzék díjtalanul.

A legújabb amerikai
ferfi, női és gyermek
cipők

óriási választékban.

Minden facon Minden szín

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 385.

Kávéház megnyitás!

Tisztelettel értesitem Arad város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy Aradon, Deák Fencs-utca 40a. szám alatt görög katolikus-egyház tulajdonát képező 3 emeletes bérpalotájában a Vass-szállodával szemben a mai napon, azaz április hó 2-án

Tátra-kávéházamat

ünnepélyesen megnyitottam. — Üzletemet a mai kor igényeinek megfelelően a legnagyobb figyelemmel modernül rendeztem be, úgy, hogy az legmagasabb igényeknek is teljesen megfelel. Tisztelettel kérem Arad város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy eme nehéz feladatomban támogatni kegyeskedjék. Színház után hideg vacsora, hideg buffet Külön helyiségek magántársaságok részére. Egész éjjel nyitva A nagyérdemű közönséget Makai kuckac Pista jólszervezetének zenekara fogja szórakoztatni. — Szolid árak. Pontos kiszolgálás. Legfinomabb magyar és külföldi italaimért kezesességet vállalok. A nagyérdemű közönség szíves partfogását kérem, maradtam illő tisztelettel

Tóth Imre,

a Tátra-kávéház tulajdonosa.

2196

Moskovits „Anatomiai”

CIPŐK

Legszebbek,
Legjobbák,
Legolcsóbbak.

Raktár Arad, Szabadság-tér 18. Telefon 218.

Magyarország legelegánsabb, a modern igényeknek minden tekintetben megfelelő amerikai vasredőny szilárd építkezésű

CIRKUSZ

:: SCHMIDT M. ::

Április hó 6-án Aradra érkeznek, esténként 8 órakor a Béla-téren négy előadásokat tart óriási világvárosi műsorral, melyek minden eddig létezett mutatványt felülmúlnak. Vállalatom más utazó circusszal össze nem tévesztendő.

Jegyek előre kaphatók a „Függetlenség” kiadóhivatalában és előadás előtt a pénztárnál.

Husvétkor vasárnap és hétfőn 2—2 nagy ünnepi előadás délután 4 és este 8 órakor.

UJDONSÁGOK
husvét
illatszerekben.

2110

Ambre Mousse Lenthéric
Inconnu Houbigant,
Rose Jacqueminot Coty,
L'Origan Coty,
Swell Lenthéric,
Cita Legrand,
Thisbe Pinaud,
Fleurs du Passe Roger & Gallet
La Serenata D'Orsay,
Esora Deletrez,
Espéris Piver,
Brise d'Amour Crown Perfumery
Fougère Cottan,
Rose Idéale Houbigant,
Clove Pink Atkinson
Néos Lenthéric,
Carmen Houbigant,
Fleurs de Pologne Lenthéric
Yvonne Deletrez stb.

Továbbá eredeti angol és francia illatszerek kimérve; valódi és saját gyártmányú kölni vizek, husvéti illatszerek szóródugóval, óra és revolver permetszők nagy választékban.

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2. sz.

TELEFON
517. — 517.

**Ima-
könyvek**
husvétra!

Katholikus. Hock, Tárkányi,
Albach stb.

Református. Szász, Tompa,
Révész stb.

Evangelikus.

Zsoltárok,

elegáns csont, bőr-
és barsenykötésben.

óriási választékban
leszállított
árban kaphatók

Olcsó hu-svéti levelezőlapok.

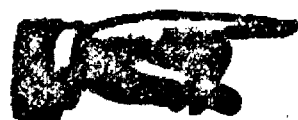
Ingusz

I. és Fia

könyvkereskedésében

Arad, Weitzer János-utca.

HUSVÉTI ÖNTÖZŐK

és illatszerek

legjobb beszerzési forrása

TÖRÖK ANDOR és TÁRSA

drogeria és illatszerüzlete Arad, Andrássy-tér 20. szám.

 Öntözők 20 fillértől kezdve.

Ezen rovatban minden este egy-
eszeri beiktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 6 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztő: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utján keresztül küldendők — a szöveg a műveg alár — vagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor küldendő. Levélbeli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, és esetében, válaszbélyeg csatolással. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 6 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratos aláírásossal jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánatra díjlanul megszerkeszt. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelleg alatt ké-
rendek a kiadóhivatalba, ne tessék
szóbeli okiratokat mellékelni, mert
frettek semmiféle felelősséget nem
vállalunk. Azokat az ajánlatokat,
melyeket az apróhirdetés megje-
lenésétől számított 4 héten belül
szüneteltjük el nem vissz. a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Talán

husvétkor találkozunk. Lidó. 109

Női kezek

ápolására legjobb a Vojtek és
Weisz kézfínomítója. III-711

OKTATÁS.

Ha hull a haja,

használgon magyar haj-perollnt
Vojtek és Weisztól. III-711

Gépirás, gyorsírás

legjobban elsajátítható Ziffer Sándor
írógépvállalatánál. Elsőrangú
szaktechnikusok vezetése mellett. A
tanfolyam három hónapig tart.
Az állásközvetítés végzett növendé-
keink részére díjlan. Beirat-
kozni lehet április hó 15-ig József
főherceg-ut 7., I. em. 1877

Ha megfázott

ne orvosságot, de egy csésze
Vojtek és Weisz féle teát igyék.
III-711

KIADÓ LAKÁS.

Iroda-

helyiségnek alkalmas 8 szobás
utcai lakás és egy külön bejáratu
alkov butorozva, vagy üresen
június 1-től kiadó Zrinyi-utca 6. sz.
2166

Kiadó

május 15-ikére Szabadság-tér 9.
sz. I. emeletén egy utcai és egy
udvari szobából álló garçon lakás.
2815

Két szobás

utcai lakás május 1-re kiadó
Aranykéz-utca 20. szám.

4 és 5 szobás

különálló lakás fürdőszobával, má-
jus 1-re, azonkívül raktár- és mű-
helyhelyiség azonnalra kiadó.
Hasszinger-utca 5. 1678

Kiadó május 1-ére

Dobó-utca 6. sz. alatti új házban
az 1. és 2-ik emeleten 2 szoba,
konyha, fürdőszobából és mellék-
helyiségekből álló udvari lakás.
Felvilágosítással szolgál ott a ház-
mester. 2087

A poloska

teljes kiirtása csupán Vojtek és
Weisz biztos szereivel érhető el.
III-711

ALKALMAZÁST KERES.

Ügyes gépirónő

ügyvédi irodába állást keres. Aján-
latok „H. T.” jellegre a kiadó-
hivatalba kéretnek. 2291

Övegy

30 év körüli nő magános urhoz
házvezetőnőnek ajánlkozik. Cím a
kiadóhivatalban. 2802

ALKALMAZÁST NYER.

Tisztviselő

hét éves teljes irodai gyakorlattal
megfelelő állást óhajt változtatni.
Perfekt könyvelő, gépiró. Ajánla-
tokat „Tisztviselő” jellegével kiadó
továbbít. 2277

Egy elárulónő

felvétetik Ingusz I. és Fia könyv-
kereskedésében Arad, Weitzer Já-
nos-utca. 555

Keresek azonnali belépésre

mindenes cselédet (leányt vagy
asszonyt) jó fizetés mellett Lujza
utca 4., földszint 1.

ÖZLETEK.

Arad legforgalmasabb

utcajában levő régi italmérés trafik-
kal családi viszonyok miatt azon-
nal eladó. Cím a kiadóhivatalban.
1975

Eladó

elsőrangú vidéki üzlet és keresma
összes jogokkal, ház és szép gyü-
mölcös kert. Bővebbet Körösvöl-
gyi Pálinka Raktár Arad, András-
sytér 5. 2018

INGATLAN.

Sarló-utca 13. számú

ház szatócs üzlettel azonnal kiadó
vagy eladó. 2,92

Mintegy 2 hold

csupán oltott tőkékkel álló szőlős
kert házzal együtt eladó. Bőveb-
bet König Manó fia cégnél Egresen,
Torontáim. 2804

12% ot

jövedelmező, 3 utcára szülő kisebb
bérház, közel a főterhez, 25000
koronáért eladó. 2290

Újonnan épült üzlethelyiség
Csiky Gergely-utca 16. szám alatt
kiadó. 2607

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Hölgyközönség

szíves figyelmébe ajánlom legdi-
vatosabb bécsi és párisi eredeti
modell-kalapudonságaimat, melyek
nagy választékban, izléses kivitel-
ben, igen előnyös árban szere-
zhetők be nálam. Nagy választék
gyermekkalapokban. — Havas Gizella
női kalap-dívatertme, Forray utca
(Gróf Hunyady-palota.) 1741

A tamándi gazdaságban

400 darab bárány eladó. Több
részletben is szállítható. Kera Ka-
rácsy, Pusztatamánd, u. p. Boros-
jenő. 2803

10 kitűnő magyar könyv

34 korona helyett 10 40 korona.
Böhme: Egy tévedt nő naplója
(4-) 1.60. Földes: Császár katonái
(2-) — 70. Elkésett levelek (4.80)
1.50. Kahlenberg: Habkissasszony
(8-) — 80. Bácskay: Kereske-
delmi vegyészeti (8-) — 80. Som-
fai: Forradalom (4-) 1.30. Hertzka:
Szabad föld (8-) 1.—. Nagy I.:
Nevető kartársak (1.20) — 80.
Bácskay: Vegyészeti titkok (8-) —
80. Balsac: Házasság élettana
(6-) 1.60. Az egyes művek külön
is kaphatók Pichler Sándor könyv-
és papirkereskedésében Arad, Sza-
badság-tér 1. 2551

Megvételre

keresek egy daxli kutyát barna,
vagy fekete színben. Ajánlatokat
az Aradi Közlöny kiadóhivatalába
kérek.

Kitűnő hegyi bor

1 liter fehér (uj) 64 fillér, 1 liter
fehér (ó) 72 fillér, 1 liter fehér
(ó) 80 fillér. — Kapható Poppé Sán-
dor, Anlich Lajos-utca 8a. Kívá-
natra házhoz szállítom. Levélben
is megrendelhető. 1781

Egy előszoba szekrény

és függöny karnisok olcsón meg-
v. hetők. Apponyi Albert-ut 7. sz.
I. em ajtó 2. 2268

Tea törmelék

finom, zamatos logolcsóbban Voj-
tek és Weisznál III-711

Huveltra!

Minden felekezeti Imakönyv egyszerű
és legdiszesebb kivitelben érkezett
és legolcsóbban kaphatók. Finom
és tréfás nuszvét levelezőlapok.
Szekrény-papírok viszontelárulók-
nak legjutányosabban Krausz Pau-in
könyv- és papirkereskedés. Színház-
épület. 4481

Jó karban lévő

használt fürdőkádát gáz vagy fa-
fűtéssel keresek megvételre. Ci-
mek a kiadóhivatalba kéretnek. 2800

Rum compositio

jó házi rum előállítására Vojtek és
Weisznál. III-711

KÖLÖNFÉLE.

Ha nem jöel ezik
a hisója, adjon neki Vojtek és
Weisz hírneves állat tápporából.
III-711

112b

Csillárok,
Villamos felszerelések
logolcsóbban

Diamant-nál
M. G. Pálinka-utca 2. (szűkebb)

Gyakorlott

fésülőnő

ajánlja magát intelligens uri nők-
köz. Elvállalja a mai kornak meg-
felelő legizib. és bb és legzompli-
káltabb f. ü'észeket 1966

Juhász Viktória
Árpád-tér 4. sz., földsz. r.t.

Egy fiatal
fűszerkereskedő-

segéd

azonnali belépéssel
alkalmazást nyer

román nyelvismerettel
Schönbrunn Albertnél
Kétegyházán

Ugyanott egy jó fiu ta-
nulónak felvétetik. 2310

Magymennyiségű

maculatura

jutányos áron

olado.

Feltűnő alkalom előnyös vételre!!

Néhány hélig

Fischer Simon cég nagyáruháza

Arad, Szabadság-tér

olcsó hetet rendez

sorozati árusítással, mely a külföldi nagyáruházakban nagyszerűen bevált azáltal, hogy a heti sorozati által, feltétlenül olcsóbban, jóval a rendes áron alul vásárolhat.

Sorozati árak:

1

koronás

sorozat:

- 2 drb. finom selyem magánköti
- 3 drb. tiszta selyem csokor nyakkendő
- 3 drb. tiszta selyem regatta nyakkendő
- 3 drb. legfinomabb álló gallér
- 2 pár fehér vagy színes kezelő
- 3 drb. elegáns angol batiszt zsebkendő
- 3 drb. finom női zsebkendő
- 1 drb. finom selyem zsebkendő
- 3 pár színes férfi harisnya
- 2 pár csíkos női harisnya
- 2 pár gyermek patent harisnya a 7 sz -ig
- 1 pár finom női flor harisnya
- 1 pár finom selyem harisnyakötő
- 1 pár finom selyem nadrágtartó
- 1 pár finom selyem női keztyű
- 1 pár férfi svéd im. keztyű
- 1 drb. finom szövetsapka
- 1 drb. kék scheviot fin sapka
- 1 drb. elegáns divat sétatob
- 1 drb. valódi bőr penitárca
- 1 drb. valódi bőr cigaretta tárca
- 1 drb. China ezüst cigaretta tárca
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkés
- 2 drb. puha dupla gallér színes és fehér
- 1 drb. selyembatiszt felmellény
- 1 drb. női selyem gummi-öv fek. és szin.
- 1 drb. gyermek lackbőr öv piros és fek.
- 1 drb. divatos flor gyermek nyári trikóing
- 2 drb. csíkos nyári gyermek trikóing
- 2 pár divatos gyermek nyári sokerli
- 2 drb. vászon sportsapka mosó
- 2 pár gyermek gummi nadrágtartó

2

koronás

sorozat:

- 1 drb. fehér puha férfi ing madepulán
- 1 drb. színes turista ing kretonból
- 1 drb. damaszt alsó nadrág
- 1 drb. finom fin sport ing kretonból
- 1 drb. francia batiszt alsónadrág
- 1 drb. finom női ing himzett
- 1 drb. sifon himzett női nadrág
- 1 drb. fin divaikalap
- 1 drb. legújabb leány bob-kalap
- 1 drb. gyermek sport kalap
- 1 pár finom férfi bőrkeztyű
- 1 drb. gyermek esőernyő clothból
- 3 pár finom férfi flor harisnya
- 2 pár finom női áttört harisnya
- 6 drb. női selyem batiszt zsebkendő
- 6 drb. fehér len zsebkendő
- 3 drb. legfinomabb selyem csokor
- 1 drb. elegáns acél sétatob
- 1 drb. angol törős sétatob
- 1 drb. bársony divat ritikül
- 1 drb. női kezitaska bőrből
- 1 drb. valódi bőr szivartárca
- 1 drb. valódi névjegytárca
- 1 drb. egész finom bőrtárca
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkés
- 1 pár finom női glacce bőrkeztyű
- 3 pár női divat harisnya színes csikkal
- 2 pár flor harisnya fekete szia. himzéssel
- 1 pár legfinomabb gummi nadrágtartó
- 6 drb. fin. ötréjú vászon gallér div forma
- 3 drb. divatos tiszta selyem zsebkendő
- 2 pár krém színű selyem keztyű

3

koronás

sorozat:

- 1 drb. finom fehér damaszt férfi ing
- 1 drb. divatos selyem férfi ing
- 1 drb. elegáns zephir férfi ing
- 1 drb. legújabb színes férfi ing
- 1 drb. finom voil sport ing
- 1 drb. angol zephir sport ing
- 1 drb. finom férfi hálóing
- 1 drb. legfinomabb francia alsónadrág
- 2 drb. színes batiszt alsónadrág
- 2 drb. köpper alsónadrág
- 1 drb. finom női ing selyem szalaggal
- 1 drb. női hálókabát himzéssel
- 1 drb. finom női nadrág himzéssel
- 1 drb. férfi ernyő nikkell bottal
- 1 drb. női stappa ernyő
- 1 drb. divatos férfi strappa kalap
- 1 drb. legfinomabb divat sapka

3

korona

90 fillér

sorozat:

- 1 drb. finom divatos kemény kalap
- 1 drb. elsőrendű selyem ernyő
- 1 drb. elsőrendű fehér női ing
- 1 drb. elsőrendű angol zephir ing
- 1 drb. divatos selyem turista ing
- 1 drb. finom hálókabát csipkevel
- 1 drb. finom kezi himzett női ing
- 1 drb. elegáns női nadrág
- 1 drb. elegáns bőrritikül

Ezen hirdetés néhányszor jelenik meg, célszerű megőrizni!

Dacára ezen feltűnő olcsó sorozati árak, a cég a áru elsőrendű minőségeért szavatol.

A Fischer Nagyáruház versenyképességét bizonyítja a 40 fényesen berendezett klraka.

Vidéki rendelések utánvétellel eszközöltetnek. :: Meg nem felelő visszavétetik.

Husvételi OLCSÓ HÉT!

Hirdeti lapunk utolsóelőtti oldalán

FISCHER SIMON cég

Nagy Áruháza Arad, Szabadság-tér 12.

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN
ARAD.

A TAVASZI ÚJDONSÁGOK

TELJES VÁLASZTÉKBAN MEGÉRKEZTEK. U. M. I.

Angol raglanok,
Női divat felöltők,
Selyem- és Etamine-
köpenyek,
Leánykabátok,
Gyermekefelöltők,

Angol kosztümök,
Troteur kosztümök,
Gyermekek ruhák,
Divat biusok,
Pongyolák,
Divat aljak.

Gyászruhák és gyászbluzok

Szabott árak!

Telefon 238.